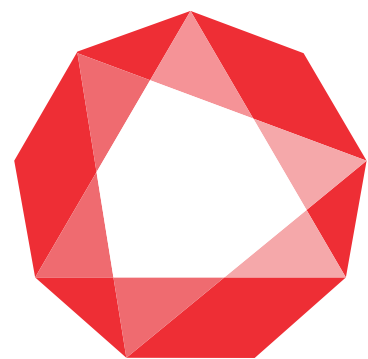

el^{d'Andorra} **Periòdic** //

La Taula d'El Periòdic

Recull d'articles
del 10 de maig al 16 d'octubre
del 2024

Reflexions sobre l'Acord d'associació

NOSALTRES TAMBÉ DEFENSEM ANDORRA

Presentació

Com a president d'Andorrana de Publicacions S.A. –des de la seva creació fa 27 anys- i editor del Periòdic d'Andorra, jo Enric Dolsa Font presento aquest recull d'estudis i conclusions de la Taula del Periòdic.

Personalment, he tingut l'honor de gaudir d'un llarg recorregut en l'àmbit polític; essent un dels 28 consellers que varen treballar en la creació de la Constitució d'Andorra, la qual data de 1993, i formant part del Consell General a les legislatures del 1990, 1992 i 1994; com a cònsol major d'Ordino els anys 2000-2023 i 2004-2007; exercint com a conseller del Comú d'Ordino el període 2012-2015 i 2020-2023. I actualment, com a conseller de la minoria a la corporació comunal ordinenca. Els càrrecs exercits han estat sempre resultat d'eleccions democràtiques, mai per designació.

En aquesta línia de compromís amb el país, des del Periòdic d'Andorra, i sempre amb el màxim rigor i transparència, fem aquesta publicació, la qual recull els articles fets i debats a la Taula del Periòdic. Aquests articles estan fets amb la finalitat d'aportar l'argument i el criteri de les persones que pensem diferent dels qui defensen i pensem que hem d'associar-nos costi el que costi a Europa.

Cal, però, esgrimir que tots els que participem en aquesta taula debat pensem que associar-nos a la Unió Europea és la fi de la identitat i independència del nostre país; no anem contra les persones ni els governants, anem a favor d'Andorra. A més, creiem que és legítim defensar el sí, però també és legítim demanar el respecte pels que pensem el contrari que en el supòsit de signar un Acord d'associació. Per tant, no pot ser un enfrontament d'idees de manera desigual, com està succeint.

No pot ser, que tot el pressupost del Govern o d'entitats oficials, s'aboqui a campanyes de màrqueting a favor del sí. Creiem que el pressupost públic s'hauria de dedicar el 50% a les comunicacions dels defensors del SÍ, que presenten la seva visió dels pros, i l'altre 50% als defensors del NO, que presenten els contres de l'Acord d'associació. Deixem molt clar que no creiem que el Govern hagi de dedicar més recursos a la

comunicació dels pros i contres de l'Acord; simplement creiem que ha de complir les directrius de la Comissió de Venècia del Consell d'Europa i repartir de manera igualitària els recursos entre els defensors del SÍ i defensors del NO.

L'administració general és el Govern de tots, o almenys així hauria de ser-hi. Per tant, considerem que ha de donar les mateixes condicions econòmiques als qui pensem que aquesta negociació amb l'Acord és molt dolenta per a Andorra.

Aquests articles que a continuació es presenten són els que fins a la data hem publicat i tenen la voluntat d'esdevenir una eina perquè la gent d'Andorra tingui una visió diferent de la que els actuals governants tenen i exposen.

Nosaltres, jo com a president i els membres de la Taula del Periòdic, creiem en el futur d'una Andorra independent i sobirana com la que hem heretat. Acceptant aquest Acord d'associació només ens encaminarem cap a allò que deia un bon amic desaparegut: «Andorra punt i final!».

10 de maig del 2024

El Periòdic obre una taula de debat sobre l'Acord d'associació

WIKIPEDIA

«La Taula d'El Periòdic» és un moviment de professionals de diversos sectors compromesos amb Andorra que neix amb la voluntat de transmetre a la ciutadania, de manera clara i accessible, els reptes i oportunitats que se'ns presenten en un moment decisiu per al nostre país, amb l'acord d'associació amb la UE.

Més enllà d'una secció d'articles, la Taula d'El Periòdic es configura com un espai de diàleg i reflexió. Els seus membres, experts en diversos àmbits, aportaran la seva visió i experiència per enriquir el debat públic i promoure una discussió plural i respectuosa.

A través d'aquesta nova secció, la Taula d'El Periòdic

oferirà articles que analitzin en profunditat aspectes concrets de l'acord. Aquests articles, fruit del debat i consens entre els membres de la Taula, es complementaran amb exemples i situacions reals contrastades, per tal que la ciutadania pugui entendre els impactes tangibles de l'acord en el seu dia a dia.

L'objectiu és superar la complexitat jurídica i política que sovint envolta els acords internacionals, i fer-los accessibles a tots els ciutadans.

La missió de La Taula d'El Periòdic és proporcionar informació neutra, veraç i contrastada, per tal que cada ciutadà pugui formar la seva pròpia opinió de ma-

nera responsable. Obrirem aquest procés amb una revisió de la legitimitat democràtica del referèndum amb la legislació actual, seguidament revisarem la fragilitat o solidesa de l'estructura de l'acord, i continuarem amb una revisió sectorial amb

una elaboració de fitxes específiques d'avantatges, inconvenients, i implicacions socials i econòmiques.

La Taula d'El Periòdic vol ser una eina de divulgació al servei de la ciutadania, perquè es pugui prendre una decisió informada.

13 de maig del 2024

Podrem fer un referèndum vinculant democràtic sense modificar la llei qualificada del règim electoral i del referèndum SÍ?, o, NO?

El Consell d'Europa (Andorra és estat membre) es va plantejar la pregunta de quins requisits ha de complir un referèndum per ser democràtic. La resposta la tenim avui en forma de les directrius del Revisat Codi de Bones Pràctiques en referèndums aprovades pel Consell per a Eleccions Democràtiques i adoptades el 18 de juny 2022 per la Comissió de Venècia del Consell d'Europa.

El nostre ministre portaveu Guillem Casal, va anunciar que, segons Govern, per convocar el referèndum vinculant per a l'acord d'associació seria suficient fer un decret com es fa a les convo-

catòries electorals convencionals. Un plantejament que incompliria les directrius de la Comissió de Venècia atès que, entre molts altres incompliments, el referèndum que Govern planteja no compliria amb les directrius sobre nivells normatius i estabilitat del dret del referèndum.

Efectivament, les directrius internacionals sobre referèndums, revisades el 2022 ([https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2022\)015-f](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2022)015-f)) per la Comissió de Venècia del Consell d'Europa, estableixen clarament en el seu Capítol II,

apartat 3, que entre les normes fonamentals d'un referèndum estan les normes relatives als efectes del referèndum (3.d-tercer punt). De forma que si l'efecte d'un referèndum és que sigui vinculant i que comporti l'obligatòria adopció de l'acord d'associació -i tot el que això representa-, ha d'existir una norma fonamental que ho estableixi i reguli. En aquest sentit, les Directrius del Consell d'Europa (Venècia) disposen concretament que:

- Per donar estabilitat legislativa, les normes sobre el referèndum han de tenir rang de llei qualificada, han d'estar a la Constitució o han

de tenir un rang de llei que no pugui ser modificada durant un període d'un any.

- Les normes sobre el referèndum no poden ser adoptades ad hoc per a un referèndum específic

- Les normes fonamentals de la llei del referèndum han d'incloure:

- els efectes del referèndum

- les normes de participació dels partidaris i detractors de la proposta en les transmissions dels mitjans de comunicació públics.

Tanmateix, a l'apartat 8 del Capítol III, les direc-

Passa a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

trius de la Comissió de Venècia insisteixen que «els efectes dels referèndums vinculants s'han d'especificar clarament a la Constitució o per llei». Requisit que la nostra legislació actual no compleix.

Andorra disposa d'una llei qualificada -la 44/2022 del 12 de desembre de text consolidat qualificada del règim del règim electoral i del referèndum- i, segons les Directrius de la Comissió de Venècia, contindria fortes mancances i seria insuficient per celebrar un referèndum vinculant democràtic.

Segons les Directrius internacionals, Govern no podria convocar un referèndum vinculant sobre l'acord d'associació sense que el

Consell General aprovés una nova llei -qualificada- del règim electoral i del referèndum que contingués:

- normes generals per a tot referèndum vinculant (no pas normes ad hoc pel referèndum sobre l'acord d'associació)

- normes que incloguin els efectes d'un referèndum vinculant

- normes de participació dels partidaris i detractors de la pregunta del referèndum vinculant en les transmissions dels mitjans de comunicació públics.

Govern no podria convocar un referèndum vinculant democràtic sense modificar l'actual llei qualificada règim electoral i del referèndum. Una modificació que -segons l'article 57.3 de la Constitució- requeri-

ria el vot final favorable de la majoria absoluta dels consellers elegits en circumscripció parroquial i de la majoria absoluta dels consellers elegits en circumscripció nacional. DA controla la majoria absoluta dels consellers parroquials, però amb tan sols 5 consellers nacionals, DA no controla la majoria absoluta dels consellers nacionals. Per tant, els 3 consellers nacionals de Concòrdia, els 3 de PS-SPD i els 3 d'Andorra Endavant tindran molt a dir en una reforma de les normes per al referèndum vinculant i tindran molt a dir en les altres normes electorals que formen part de la llei qualificada com, per exemple, el vot judicial o el repartiment dels vots parroquials.

Un gran debat polític que, necessàriament, haurà de te-

nir lloc abans de poder celebrar un referèndum vinculant que compleixi les exigències democràtiques del Consell d'Europa. Ben segur que Brussel·les mai seria còmplice d'una ratificació de l'acord d'associació per la via d'un referèndum contrari a les Directrius de la Comissió de Venècia del Consell d'Europa i que no qualificaria de democràtic.

Per tant, la resposta a aquesta primera pregunta seria que, si Govern vol que el referèndum vinculant de l'acord d'associació sigui democràtic, abans necessita que el Consell General aprovi, amb doble majoria, una modificació de la llei qualificada del règim electoral i del referèndum que compleixi les directrius de la Comissió de Venècia. ..

22 de maig del 2024

Com li afecta a vostè que Andorra no compleixi les directrius sobre referèndums?

Avui ens centrarem en els aspectes pràctics per a la ciutadania que gaudiríem si Govern fes un referèndum realment democràtic -seguint les directrius de la Comissió de Venècia del Consell d'Europa-.

Un dels principals objectius que volen aconseguir les directrius internacionals és que, simplement, la ciutadania tingui la garantia que rep una informació equilibrada sobre allò que es vota en el referèndum. Que la ciutadania rebi tota la informació dels pros i els contres de votar Sí i de votar NO, de forma que els votants tinguin accés a una informació equilibrada i de qualitat per prendre una decisió informada.

Si Andorra tingués una legislació conforme a les directrius

internacionals sobre referèndums democràtics, la ciutadania tindriem assegurats:

- Un equilibri en la informació, inclús abans de la campanya electoral. De forma que els programes emesos per mitjans de comunicació públics garantirien un equilibri entre les opinions favorables al referèndum i les opinions contràries al referèndum, especialment durant les emissions informatives. És evident que la ciutadania andorrana avui no gaudeix d'aquest equilibri democràtic.

- Un finançament públic igual per als qui estan a favor i per als qui estan en contra del referèndum. Una igualtat de finançament per a les dues posicions que s'aplicaria tant a organitzacions ciutadanes com a partits polítics.

És evident que la ciutadania andorrana avui no gaudeix d'igualtat de finançament per defensar el Sí i el NO i que tot finançament va a parar a Govern en la seva campanya del Sí.

- Durant la campanya electoral, la ciutadania gaudiria d'igualtat d'accés als programes dels mitjans públics tant dels defensors del Sí com dels defensors del NO.

- Els recursos financers per a publicitat serien iguals per als defensors del Sí i per als defensors del NO.

- Els recursos financers dedicats a la campanya electoral es publicarien i es podria veure la igualtat de recursos dedicats al Sí i al NO.

- Qui, des de la seva posició de poder, violés el deure de neutra-

litat seria sancionat. En aquest sentit, les directrius estableixen clarament que les autoritats administratives tenen una obligació de neutralitat durant la campanya electoral per garantir la lliure formació de la voluntat de l'elector.

- A Andorra estaria prohibida la utilització de recursos públics amb finalitats de propaganda per part de les autoritats. Avui, Govern estaria lluny de complir aquesta obligació.

- La llei qualificada de referèndum establiria clarament quins són els efectes d'un referèndum vinculant. Què passa l'endemà del referèndum si surt Sí? Què passa si surt NO? Quines matisacions serien aplicables? Què hauria de fer Andorra davant de la UE? Quant de temps hauria de

passar abans que es pogués tornar a votar, en cas d'un NO, i un llarg etcètera dels efectes, de les regles de joc d'un referèndum vinculant.

- Andorra tindria un òrgan imparcial que verificaria la claredat i imparcialitat de la formulació de la pregunta de referèndum.

- Andorra tindria un òrgan imparcial que aportaria a la ciutadania una informació objectiva. La ciutadania rebria, amb prou temps, a casa seva una informació completa, una propaganda equilibrada de partidaris i adversaris. Andorra compliria amb la clara obligació de les directrius que el text que rebria la ciutadania no representaria tan sols el punt de vista de les autori-

Govern utilitza recursos públics per promoure el Sí en el referèndum sense garantir l'equilibri democràtic exigít

tats (Executiu i Legislatiu) o dels qui els fa costat, sinó també de les persones que tenen una visió contrària, de manera equilibrada.

- Govern estaria penalitzat si manqués a l'obligació d'equilibri en les campanyes electorals del Sí i del NO i a totes les altres obligacions d'equilibri.

- Les urnes mòbils del vot judicial estarien sotmeses a estrictes normes que evitarien tota possibilitat de frau.

Avui constatem:

- Que Govern està dedicant importants recursos públics a la propaganda del Sí.

- Que els mitjans de comunicació públics emeten programes monopolitzats pel Sí.

- Que Govern utilitza arguments en favor del Sí sense haver fet cap estudi independent

- d'impacte jurídic si surt Sí

- d'impacte jurídic si surt NO

- d'impacte econòmic, macro-micro i per sectors actuals i futurs, si surt Sí

- d'impacte econòmic, macro-

micro i per sectors actuals i futurs, si surt NO

- d'impacte social si surt Sí

- d'impacte social si surt NO

- Que Govern no ha posat recursos financers a disposició dels defensors del NO per fer informes d'impacte jurídic, social o econòmic alternatius als que pugui fer Govern i amb un pressupost igual al dels defensors del Sí.

Serveixi aquesta anàlisi per evidenciar que el comportament de Govern està lluny de ser el que haurien de tenir si el referèndum de l'acord d'associació fos democràtic. I serveixi per il·lustrar l'impacte que la manca de democràcia impacta en la ciutadania i en la seva llibertat de formació d'opinió i de vot lliure.

30 de maig del 2024

Es pot amagar la veritat de l'Acord d'associació?

Des de la Taula d'El Periòdic partim d'una visió neutral en relació amb l'Acord d'associació. Avui recordarem dos punts essencials de l'Acord d'associació ja comentats en aquest periòdic i analitzarem la veritat sobre un dels temes que més preocupa a la ciutadania andorrana: les quotes d'immigració.

Permeti'ns recordar dos punts essencials sobre l'Acord d'associació per accedir al mercat únic europeu que ja hem tractat:

1- Andorra no disposa d'un marc legal que compleixi les directrius de la Comissió de Venècia del Consell d'Europa per convocar el referèndum vinculant. Per poder convocar un referèndum vinculant que qualifiqui com democràtic, el Consell General necessita modificar la llei qualificada electoral. Una modificació de la llei qualificada que requereix doble

majoria, la majoria dels consellers nacionals i la majoria dels consellers parroquials.

2- L'Acord d'associació no permet a Andorra el lliure accés de les nostres mercaderies al mercat únic europeu. La UE ha decidit que el nostre IGI no és homologable com un IVA. La UE ha decidit que el tipus del 4,5% d'IGI no és homologable dins el mercat únic europeu. La conseqüència és que les mercaderies andorranes seguiran subjectes a control duaner i les mercaderies exportades des d'Andorra, totes elles, seguiran subjectes a pagament d'IVA a l'entrada a Espanya o França. Per tant la legislació sobre l'IVA no serà aplicable a Andorra simplement per què seguirem amb un control duaner de les mercaderies i no tindrem lliure circulació de bens.

Anem ara a analitzar la veritat sobre les quotes d'immi-

gració.

És cert que l'Acord d'associació conté dos annexos amb unes adaptacions sectorials específiques per a Andorra que estableixen unes baixes quotes d'immigració tant per a treballadors com residents. Un fet que si Andorra pogués mantenir al llarg del temps, atorgaria a Andorra un control sobre la immigració d'una manera similar al control que ha tingut Liechtenstein.

Però quan llegim la lletra menuda del text oficial en

anglès que ha publicat la UE ens adonem que aquest text oficial diu coses que Govern ens amaga. Concretament hem de destacar tres veritats que Govern amaga:

1- L'Acord d'associació està conformat per una sèrie de documents. El principal és l'acord marc que estableix el principi de lliure circulació de persones. El primer article estableix que l'objectiu de l'Associació és assegurar la lliure circulació de persones. L'article 14 estableix específicament la lliure circulació de treballadors. L'article 17 estableix específicament la llibertat d'establiment a Andorra a tot ciutadà del mercat únic europeu.

2- L'Acord d'associació conté un altre document titulat Protocol per Andorra

A l'article 32 d'aquest Protocol per a Andorra esta-

Passa a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

bleix un període transitori a la lliure circulació de persones. Concretament s'estableix clarament que Andorra tan sols podrà mantenir fins al gener del 2027 un sistema d'autoritzacions prèvies per residir i treballar a Andorra i tan sols podrà mantenir fins al gener del 2027 unes limitacions quantitatives per a nous residents i treballadors. Com exercici de transparència copien el text oficial publicat per la UE:

«Andorra, on the one hand, and EU Member States, on the other hand, may maintain in force until 1 January 2027 with regard to nationals from EU Member States, on the one hand, and to nationals of Andorra, on the other hand, national provisions submitting entry, residence and employment to prior authorization.

Andorra may maintain in force until 1 January 2027 with regard to nationals of EU Member States quantitative limitations for new resi-

dents and workers.»

3- L'Acord d'associació conté uns altres documents que són els Annexos V i VIII que contenen el que s'anomena adaptacions sectorials. Aquests annexos estableixen uns mínims de quotes que Andorra ha d'atorgar cada any per a residents permanents, temporals i treballadors. Aquests annexos no contenen cap quota per a treballadors fronterers que passen a tenir llibertat total per treballar a Andorra. De forma que el creixement laboral d'Andorra, mentre siguin aplicables les quotes, serà per la via de més i més treballadors fronterers. Però, diem bé, que això passarà mentre durin les quotes atès que les quotes tenen límit temporal. La lletra menuda del text oficial de la UE diu clarament que aquestes quotes establertes com adaptacions sectorials s'han de revisar cada deu anys i, per primer cop, s'han de revisar abans de l'1 de gener 2037. No diu després del 2037, no diu el 2037, diu abans del 2037. Per tant, el

sistema de quotes no està assegurat per sempre per la via d'aquestes adaptacions sectorials i no tenim cap certesa de quan la UE voldrà revisar-les «abans del 2037». Com exercici de transparència copien el text oficial publicat per la UE:

«The following sectoral adaptations shall apply to Andorra in the light of its specific geographical situation. This arrangement shall be reviewed every ten years, and for the first time before 1 January 2037.»

Vist que l'objectiu central de l'Acord d'associació és assolir la lliure circulació i establiment de persones.

Vist que el protocol d'Andorra estableix un període transitori a la lliure circulació i establiment que finalitza el dia 1 de gener 2027

Es pot donar l'escenari que el 2027 la UE vulgui revisar la magnitud de les quotes i que la primera revisió de quotes «abans de l'1 gener 2037» tingués lloc el 2027.

L'única certesa és que tenim un escenari d'incertesa

sobre les quotes.

El que no seria cert és que Andorra tindria un sistema de quotes garantit per sempre, com presenta en nostre cap de Govern a les reunions de poble. Per exemple, podeu escoltar les manifestacions del nostre cap del minut 9:30 a 10:30 del vídeo de la reunió de poble d'Encamp del 9 de maig.

De moment podem concloure que (1) actualment Andorra no disposa del marc legal per fer un referèndum vinculant democràtic que respecti les directrius de la Comissió de Venècia; (2) EL nostre IGI no és homologable com IVA fet que provoca que les mercaderies andorranes no gaudiran de lliure circulació dins del mercat únic i quedaran subjectes a control duaner per pagar un IVA homologat; (3) Les quotes d'immigració tenen caducitat temporal i queden sotmeses a incertesa.

Link amb les declaracions del cap de Govern: <https://www.youtube.com/watch?v=vKhoDknxLyM>

5 de juny del 2024

Nous errors greus d'Espot sobre l'acord d'associació

La compareixença del dijous 30 de maig de Xavier Espot, davant tan sols dels mitjans que ells van seleccionar, i on el Periòdic d'Andorra, mitjà que des de fa 27 anys informa objectivament a la gent del nostre país, i un dels mes neutrals amb el tema de la UE, NO VA SER-HI CONVIDAT, va evidenciar nous errors greus del cap de Govern en relació a l'acord d'associació.

La llista és llarga i des de la Taula del Periòdic ens centrem en tres com a il·lustració del nivell de pèrdua de contac-

te amb la realitat i amb les veritables necessitats de la ciutadania.

1- En primer lloc destaquem que el cap de Govern va garantir que si el resultat és un NO a l'acord d'associació, ell no dimitirà. Els allí presents consideren que el cap de Govern va manifestar un no rotund a la seva dimissió. Però al mateix temps, el cap de Govern va manifestar que si el poble sobirà votava NO a l'acord d'associació, a Xavier Espot «se li farà molt difícil demanar a la UE que es mantinguin determina-

des prerrogatives que no són pròpies d'un estat tercer». Ens sembla evident que si un cap de Govern es fatiga en l'exercici de la seva funció com a màxim representant de l'Executiu i se li fa difícil defensar els interessos d'Andorra com estat tercer davant de la UE, aleshores la seva obligació és dimitir i anar a eleccions perquè entrin persones noves amb energia i vocació per defensar els interessos d'Andorra tan si és estat tercer com si no ho és.

2- En segon lloc el cap de Govern va declarar que «han

decidit que la opció que assoleixi la meitat dels vots més un guanyarà el referèndum. Recordem que les directrius de la Comissió de Venècia estableixen clarament que per convocar un referèndum vinculant, cal disposar d'una constitució o d'una llei qualificada que fixi les condicions en les que s'ha de desenvolupar el referèndum, com s'interpreta el resultat, els efectes de la votació i un llarg etcètera que hem comentat en articles anteriors. Altrament el referèndum no es qualifica com democràtic.

Constatem que el cap de Govern segueix decidit a convocar un referèndum vinculant sense disposar d'una llei qualificada que el reguli. De forma que Xavier Espot està disposat a convocar un referèndum que incomplirà les directrius de la Comissió de Venècia del Consell d'Europa. Un referèndum de collita pròpia dels qui volen el Sí. Un referèndum incompatible amb el que ha de fer un país democràtic. Un referèndum que desacredita al Principat d'Andorra. Un referèndum que col·loca Andorra al nivell de països que no qualificarem, però que en cap cas són democràtics. Un referèndum que Brussel·les no podrà acceptar com a democràtic, perquè es incompatible amb les directrius de la Comissió de Venècia.

3- En tercer lloc el cap de Govern segueix enviant el seu missatge de la por. Finalment li han fet veure que no pot seguir dient que en cas d'un NO Brussel·les prendria represàlies contra Andorra. És evident que Brussel·les no es pot deixar dir aquests disbarats i ja no els hem d'escollar. Però Xavier Es-

pot no se'n pot estar i va posar en dubte què passaria amb varies qüestions entre les quals tan sols en destaquem dues per raó d'espai:

a) Què passaria amb l'acord duaner. La resposta és fàcil, Mònaco ha suspès les negociacions i no ha passat res amb la seva unió duanera amb França i les implicacions que se'n deriven amb el mercat únic.

b) Què passaria amb una especificitat que Govern està negociant -com és el Reglament «entry-exit» visa- que regula els tràmits dels passaports a la

Xavier Espot està disposat a convocar un referèndum que incomplirà les directrius de la Comissió de Venècia del Consell d'Europa

frontera. La resposta és clara: no passaria res. Només cal llegir el document de la Comissió Europea de 8 de març 2024 titulat Recomanació de Decisió del Consell per obrir negociacions per establir un acord entre la UE i Andorra sobre la gestió de fronteres, el que el cap de Go-

vern anomena col·loquialment «entry-exit». Aquest text oficial estableix un mandat d'assolir un acord amb Andorra per la normativa «entry exit» i, en relació amb les negociacions entre Andorra i la EU de l'acord d'associació, diu clarament en la versió castellana del text: «... las cuestiones que podrían entrar en el ámbito de aplicación de la presente Recomendación no entran en el ámbito de las negociaciones sobre un acuerdo de asociación». Per tant, el mateix text oficial de Brussel·les establix clarament que no

són dues coses separades i, de fet, aquest mandat de negociació no es basa en un escenari que l'acord d'associació rebi un Sí ni que rebi un NO. Són coses separades.

Des de la Taula d'El Periòdic, com hem exposat en els articles anteriors i en aquest,

de moment, podem concloure que (1) actualment Andorra no disposa del marc legal per fer un referèndum vinculant democràtic que respecti les directrius de la Comissió de Venècia i el cap de Govern segueix amb la ferma voluntat d'incomplir la normativa internacional sobre referèndums democràtics; (2) El nostre IGI no és homologable com IVA, fet que provoca que les mercaderies andorranes no gaudiran de lliure circulació real dins del mercat únic i quedaran subjectes a control duaner per pagar un IVA homologat; (3) Les quotes d'immigració tenen caducitat temporal i queden sotmeses a incertesa; (4) El cap de Govern mostra fatiga i en cas que el resultat del referèndum sigui NO, aleshores Xavier Espot no dimitirà i la seva reacció serà que li serà difícil defensar els interessos d'Andorra com a estat tercer davant de la UE; no és cert que en cas de NO perilli l'acord «entry-exit» visa amb la UE sobre tràmit de passaports a la frontera; no és cert que en cas de NO perilli l'actual acord duaner.

12 de juny del 2024

L'intrusisme en el sector immobiliari

Andorra «garanteix» per llei un cert proteccionisme en alguns sectors econòmics, és el cas del sector immobiliari que es regula per la llei Andorrana: Llei dels agents i gestors immobiliaris, del 15-12-2000 que entre altres coses protegeix contra l'intrusisme empresarial. Aquesta última imposa requisits i restriccions a qualsevol agent o societat, i amb les regles del joc actuals, és imprescindible disposar d'una llicència d'Agent Professional Immobiliari (API) per poder operar en el mercat nacional,

això implica que la professió d'agent immobiliari a Andorra és una professió regulada.

Portugal, tenia unes lleis similars a les nostres, regulant aquest sector, que imposaven restriccions a les societats i agents immobiliaris d'altres estats membres que volien operar al seu territori. La Comissió Europea va demanar Portugal per incomplir els principis de llibertat d'establiment i lliure prestació de serveis en relació amb les activitats de transacció immobiliària.

En aquesta demanda, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea va dictaminar una sentència obligant Portugal a modificar aquesta reglamentació exposant que Portugal havia incomplert les seves obligacions en virtut dels articles 49 i 56 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea (TFUE). Segons el Tribunal, les restriccions imposades per Portugal eren discriminatòries i no estaven justificades per raons d'interès públic.

La conclusió de la sentència és que Portugal ha de perme-

tre que les societats i agents immobiliaris d'altres estats membres operin al seu territori en les mateixes condicions que els seus nacionals.

En aquest cas la Comissió fa prevaldre el dret i la jurisprudència de la Unió Europea sobre el dret nacional portuguès que regula el sector de la intermediació immobiliària i la professió d'agent immobiliari.

Amb aquest exemple podem constatar que la Unió Eu-

[Passa a la pàgina següent](#)

Ve de la pàgina anterior

ropea es basa en un sistema jurídic complex i únic, on la jurisprudència, sorgida del Tribunal de Justícia de la Unió Europea i d'altres òrgans europeus, té un impacte en el funcionament dels estats membres.

Els estats membres tenen la capacitat de plantejar qüestions judicials al TJUE, sol·licitant la seva interpretació del dret en casos concrets. Això els permet participar activament en el desenvolupament de la jurisprudència europea i assegurar que s'adapti a les seves realitats i necessi-

tats particulars.

En el cas que Andorra aprovi l'acord d'Associació amb la UE, la sentència resumida ha creat jurisprudència en l'àmbit Europeu, i es podria transposar, per les seves similituds, a la llei Andorrana i obligar Andorra a modificar la llei dels agents i gestor immobiliaris.

En l'acord d'associació que Govern ha negociat, trobem dos articles molt rellevants: l'Article 17 que estableix la llibertat d'establiment tant per part dels estats membres de la UE com per Andorra. Aquest article reprèn de forma resumida el principi dels articles

49 i 56 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea que són el motiu del fonament de la sentència contra Portugal.

L'Article 85 sobre la interpretació uniforme de l'Acord, en el que el punt 2 estipula que s'interpretaran i aplicaran els actes jurídics d'acord amb la jurisprudència de la UE sigui anterior o posterior a la signatura de l'Acord. Això significa que Andorra se subjecta a les jurisprudències dictaminades per la UE i conseqüentment hauria de modificar la llei dels agents i gestors immobiliaris per permetre que les societats i agents immobi-

liaris d'altres estats membres operin al nostre territori.

Aquesta anàlisi ens porta a reflexionar sobre un tema més general: què passa amb totes les professions liberals que hauran d'acceptar als de fora amb les mateixes condicions que als de dins i qui decidirà sobre què és just i què és injust seran les autoritats de Brussel·les.

1. *Sentència del Tribunal de Justícia (Sala Cinquena) de 21 de juliol de 2011 Comissió/Portugal (Assumptes C-518/09) «Incompliment d'Estat — Llibertat d'establiment i lliure prestació de serveis — Exercici de les activitats de transacció immobiliària»*

19 de juny del 2024

Un gran NO a l'Acord d'associació, la gran oportunitat per a Andorra

Un NO al referèndum obrirà una gran oportunitat per al creixement econòmic i social de qualitat a Andorra. En canvi, un SÍ al referèndum obriria un creixement quantitatiu, d'especulació immobiliària i destructor de la nostra qualitat de vida i medi natural a un ritme més accelerat que el que hem tingut des del 2011.

La raó és molt simple els jocs dels vells poders i el caos normatiu que ha resultat de l'extrema burocràcia que domina la UE dels 27, cansen. La UE ha passat de moda. Brussel·les s'ha convertit en un mercat del poder on els poderosos canvien els seus cromos i controlen fèrriament a la població amb una constant allau de normes i paperassa impossibles de complir i que subjuguem una població que no pot més. Hem vist com, fins i tot els agricultors, expressen el seu afartament encara que siguin el col·lectiu més subvencionat per la UE, amb unes

subvencions que representen un terç del pressupost europeu.

Les eleccions europees han demostrat que la població de la UE està cansada de Brussel·les. Brussel·les ja no és somni de res. Ha esdevingut un malson de burocràcia i un mercat del poder de les elits econòmiques, polítiques i, sobretot, financeres. Les urnes ens diuen que, a part de Bèlgica i Luxemburg on és obligatori votar, menys del 50% del total de votants de la resta de països han anat a votar. Les urnes ens diuen que, entre aquells que han votat, el vot euro-escèptic creix i creix sense parar.

La gira electoral de Xavier Espot a les set parròquies també ha demostrat que la ciutadania andorrana està cansada de la propaganda del SÍ que Govern ens imposa -gastant milions dels recursos públics- per aconseguir un SÍ al referèndum populista de Govern.

- Diem que la ciutadania està cansada per què tan sols un

miler de persones s'ha acostat a aquestes set reunions de poble.

- Diem que és propaganda per què Xavier Espot ha declarat que aquesta gira ha estat per "propagar" l'acord d'associació.

- Diem que Govern té plans de gastar milions d'euros en la campanya electoral del SÍ al referèndum pels mitjans que Govern ha desplegat. En aquest sentit, seria aclaridor que Govern confirmi en seu parlamentària com va contractar els serveis del Sr. Saint-Amans per obtenir el seu informe a favor del SÍ a un cost que semblaria ser de 200.000 EUR i seria aclaridor que Govern expliqui si és cert o no és cert que Govern ha contractat una empresa de comunicació espanyola per fer la campanya del SÍ? Com l'ha contractada? Quan constarà? I a quina partida pressupostària es carregarà?

- Diem que és una gira electoral per què Xavier Espot ha

conclòs que "vot a vot s'omple la pica.

- Diem que és un referèndum populista per què no és un referèndum vinculant democràtic atès que no compleix les directrius de la Comissió de Venècia del Consell d'Europa. Unes directrius que permeten diferenciar entre un referèndum democràtic i una consulta populista com la que ha tirat endavant Govern. Un referèndum populista de Govern on l'única candidatura amb milions d'euros per fer propaganda és la del SÍ, on la candidatura del SÍ és qui monopolitza els mitjans de comunicació públics, on els periodistes dels mitjans públics defensen majoritàriament el SÍ, on l'única candidatura amb recursos públics per fer informes és la del SÍ, on la llei qualificada del referèndum no estableix els efectes dels resultats del referèndum vinculant i un llarg etcètera d'incompliments de les normes bàsiques d'un re-

ferèndum vinculant democràtic.

Aquest cansament generalitzat amb l'actual Brussel·les dels 27, assenyala que existeix una gran oportunitat de creixement de qualitat per Andorra en el cas que el resultat del referèndum sigui un NO contundent.

Diguem-ho clar, Andorra no té capacitats ni recursos físics, humans ni financers per atreure activitats fabrils adreçades a 450 milions de consumidors com Govern somia amb l'Acord d'associació. Diguem-ho clar, Andorra sí que pot atreure inversors de qualitat que volen estar físicament a Europa (no dins de la UE, però sí que volen estar dins del continent europeu), que busquen diferenciació i volen alliberar-se de l'homogeneïtzació universal imposada pels buròcrates de Brussel·les.

En cas que el referèndum vinculant d'Andorra rebí un contundent NO, en cas que obtingui un resultat que llevi les ganes a qualsevol polític andorrà de tornar a flirtejar amb Brussel·les, aleshores, molts in-

versors veuran un gran atractiu a Andorra. Podrem oferir independència legislativa i la seguretat que un parlament sobirà, el nostre Consell General, decidirà lliurement el marc legislatiu, sense ser un autòmat manat des de Brussel·les.

Cada dia hi ha més inversors que tenen projectes de qualitat que volen executar des d'un país d'Europa que tingui sobirania sobre la frontera, amb sobirania sobre el control de la Duana, amb sobirania legislativa, amb sobirania d'immigració, amb sobirania sobre els processos productius. Veiem importants inversors d'alt valor afegit que volen diferenciació, que fugen de l'homogeneïtzació imposada per buròcrates de Brussel·les. Veiem importants inversors de qualitat que volen Invertir en una Andorra que, alhora, pot accedir al segell CE i certificacions tècniques per als productes fabricats a Andorra sota controls específics i certificacions d'empreses reguladores i en una Andorra que està dins d'una unió duanera amb el mercat únic pels productes

del codi 25 en endavant que impedeix les restriccions tarifàries i un llarg etcètera dels avantatges que avui mateix Andorra ja gaudeix. I diguem-ho clar, si els inversors de qualitat, aquells que busquen diferenciació i seguretat no han vingut a Andorra fins ara és perquè des del 2011 les nostres institucions no fan més que dir que volen un acord d'associació amb la UE. Missatge pro-Brussel·les que ha fet fugir als inversors de qualitat. Un missatge que tots hem vist com sols ha atret a inversors especulatius que busquen fer el "pilotasso" immobiliari que s'ha produït en quasi tots els països que s'han acostat a la UE.

Tenim una gran prova del que diem: Des del dia que Mò-

naco va suspendre la negociació amb Brussel·les, contràriament al suposat fiasco que va pronosticar el nostre Govern, Mònaco està rebent més inversors de qualitat que mai i la previsió és que el PIB de 2023 torni a establir un nou màxim amb una previsió de PIB de 9.060 milions USD per al 2023. Dada que representa un creixement anual del PIB d'un 3,2% a Mònaco mentre que a Andorra, tot i seguir amb la negociació de l'acord d'associació, Govern sols preveu un creixement del PIB del 0,8% per al 2023)

Ens sembla evident que si guanya el NO, amb contundència, aleshores Andorra rebria un important interès inversor de qualitat, de diferenciació, d'alt valor afegit, de bons projectes que no volen ser homogeneïtzats per Brussel·les. Per fi, Andorra podria establir una política d'inversions de qualitat en lloc de la nefasta política de quantitat, d'especulació i de baix valor afegit que Govern ha tingut des del 2011 i que l'Acord d'associació no feria més que accentuar.

26 de juny del 2024

Referèndum? Quin referèndum?

En el panorama polític actual, sovint observem com els governs busquen maneres creatives d'aconseguir els seus objectius, fins i tot si això significa eludir els mecanismes democràtics tradicionals.

En aquest article, ens proposem explorar uns escenaris hipotètics, per dur a terme un referèndum vinculant que no compleix amb els requisits de la Comissió de Venècia. Una estratègia que, si bé pot semblar inversemblant, reflecteix la preocupació d'alguns perquè la ciutadania tingui una veu decisiva en aquest tema tan

important.

Primer acte: La llei, un obstacle inesperat / Comencem per la base: la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum. Aquesta llei, vigent des del 1993, estableix els requisits per a la celebració de referèndums a Andorra. Malauradament, no contempla la possibilitat d'un referèndum vinculant sobre un acord internacional, com és el cas de l'associació amb la UE.

Aquest inconvenient legal es podria convertir en l'excusa perfecta per a alguns. «No podem fer un referèndum vin-

culant perquè la llei no ho permet», argumentarien. Hauríem de modificar la llei primer, obtenint la doble majoria del Consell General (un risc no assumible) i això portaria temps i recursos que no tenim. I així, el referèndum s'esfumaria com un miratge en el desert.

Segon acte: La interpretació, un art a la carta / Però no ens rendim tan de pressa! Hi ha qui podria argumentar que, tot i que la llei no ho especifica explícitament, sí que es podria interpretar de manera que permetés un referèndum vinculant sobre l'Acord d'as-

sociació. Al capdavall, la llei és un text obert a la interpretació, i els juristes experts en arts legals podrien trobar la manera de fer-la encaixar amb els seus desitjos.

No obstant això, la Comissió de Venècia, òrgan del Consell d'Europa encarregat d'assessorar sobre qüestions legals relacionades amb la democràcia, ha estat clara en definir la normativa per efectuar un referèndum vinculant. Això vol dir que per organitzar un referèndum vinculant,

Passa a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

Andorra ha d'acatar aquesta normativa.

Tercer acte: La desinformació, una arma poderosa / Si les vies legals no funcionen, sempre queda la desinformació. Campanyes de desprestigi contra els defensors del no al referèndum, notícies falses que sembren el dubte entre la població, manipulació de les dades... tot val per convèncer la ciutadania que el referèndum no és necessari o que és perjudicial per al país.

En aquest escenari, la por i la incertesa es converteixen en les protagonistes. La gent, bombardejada amb missatges negatius, podria començar a dubtar del seu propi criteri i a cedir davant la pressió. El no al referèndum, llavors, es convertiria en una amenaça a l'estabilitat del país, un perill que cal evitar a tot preu.

Quart acte: El cansament, el millor aliat / Després de mesos de debat, polèmica i desinformació, la població comença a cansar-se. El tema del referèndum s'ha convertit en una font d'estrès i divisió, i molts simplement volen passar pàgina.

Aprofitant aquest sentiment de cansament, les autoritats podrien decidir «passar a l'acció» i sotmetre l'Acord d'associació al Consell General sense haver de passar per un referèndum. La lògica seria: «La gent ja està cansada, no volem més problemes, aprovem-ho ja i posem-hi fi», poc probable, ja que seria desdir-se.

Cinquè acte: El referèndum consultiu, un premi de consolació? / Davant la impossibilitat d'un referèndum vinculant i la pressió popular que exigeix alguna forma de consulta, les autoritats podrien decidir tirar endavant un referèndum consultiu. Aques-

ta opció s'ajustaria a la llei andorrana i permetria mantenir la ficció d'una consulta popular vinculant.

No obstant això, un referèndum consultiu no té cap valor legal vinculant. El seu resultat no seria obligatori per al Govern ni per al Consell General, es podria decidir ignorar-lo si així es considerés oportú. Això deixaria la ciutadania en una posició de vulnerabilitat, sense cap garantia real que la seva opinió sigui tinguda en compte.

En aquest escenari, el referèndum consultiu es convertiria en un simple acte simbòlic, una manera d'apagar la set de participació popular sense donar-li a beure. Un premi de consolació per a una ciutadania que anhela una veu real en la presa de decisions que afecten el seu futur i se sotmetria l'Acord d'associació al Consell General per ratificar-lo.

Acte final: Tirem pel dret com Catalunya en el referèndum de l'1-O / Si fem memòria, el defensor del «referèndum vinculant» a Catalunya va decidir escriure una carta

a la Comissió de Venècia buscant consell, reconeixement i aval pel famós referèndum de l'1-O 2017.

Allà li van deixar clar!! La resposta va ser que qualsevol referèndum ha de ser dut a terme d'acord amb la Constitució i la legislació vigent de l'Estat Espanyol.

Amb tots aquests dubtes que el «referèndum vinculant» ha generat, potser seria una gran idea que el Govern d'Andorra fes una consulta oficial a la Comissió de Venècia per assegurar-se de la legitimitat d'aquesta modalitat de sufragi.

Total, com si no tinguéssim altres coses més importants de les quals preocupar-nos, com ara verificar que seguim les lleis i respectem les institucions existents.

Reflexions finals / La hipotètica estratègia que hem descrit, una mica sarcàstica i crítica, posa de manifest els dubtes i les reticències que existeixen per part d'alguns a sotmetre l'Acord d'associació amb la UE a un referèndum vinculant.

S'ha de tenir en compte que

la democràcia exigeix la participació activa de la ciutadania en els assumptes que els afecten. Un referèndum vinculant sobre l'Acord d'associació seria una oportunitat única perquè la població d'Andorra expressi la seva opinió de manera lliure i sobirana.

Cal recordar que un referèndum vinculant sols serà democràtic si compleix les directrius de la Comissió de Venècia, requisits que de moment no compleix i, per tant, el referèndum vinculant seria una consulta populista espasada a un munt de maniobres no democràtiques.

Eludir aquesta consulta permetrà d'interpretacions legals dubtoses, campanyes de desinformació o un referèndum consultiu populista o referèndum vinculant sense valor real seria una traïció a la democràcia i als principis de participació ciutadana.

En definitiva, la decisió sobre el futur d'Andorra ha de ser presa pel seu poble. Un referèndum vinculant és la manera més justa i democràtica de fer-ho, sempre que es respecti la seva legitimitat. .

28 de juny del 2024

L'Acord d'associació: 25.000 nous permisos de residència el primer any

El text de l'Acord d'associació modificaria totalment l'actual normativa de residències a Andorra, aplicable a les persones amb passaport d'un estat membre de la UE. La seva confusa redacció obre una gran inseguretats sobre els nous permisos a atorgar. Analitzem aquests canvis i els perills que obren:

1- L'Acord d'associació crearia quatre nous tipus de residències a Andorra per als ciutadans de la UE (Annex VIII):

- Les autoritzacions de residència de més de 12 mesos per a persones dedicades a una activitat econòmica.

- Les autoritzacions de residència de més de 3 mesos per a persones que no es dediquen a una activitat econòmica.

- Les autoritzacions de residència de menys de 12 mesos per a persones dedicades a una activitat econòmica.

- Les residències permanents que s'atorgarien a tot ciutadà de la UE amb més de cinc anys de residència a Andorra i a tot familiar seu. (Punts III i IV de l'Annex VIII).

2- Les residències permanents a atorgar a tot ciutadà de la UE amb més de cinc anys de residència són automàtiques i no estan regides per cap fórmula matemàtica ni tenen límit numèric.

L'Acord d'associació estableix una fórmula matemàtica per determinar el nombre mínim de les residències de més de 12 mesos amb activitat econòmica, el nombre de les de més de 3 mesos sense activitat econòmica, i el nombre de les de menys de 12 mesos amb activitat econòmica (Punt II Annex VIII). Aquesta fórmula matemàtica es basa

en el concepte d'uns percentatges d'increment net del nombre d'autoritzacions en vigor. Un concepte d'increment net d'autoritzacions en vigor que es pot interpretar com que inclou tant les noves autoritzacions (en positiu), com les reduccions (en negatiu). De moment, deixarem de costat el debat sobre la interpretació d'aquest concepte, el qual té grans implicacions, és complex i que, en el seu moment, es resoldrà en fòrums europeus. Ara mateix, deixem dit que el debat existeix.

3- Avui ens volem centrar en la combinació de dues disposicions de l'Acord d'associació que condicionen la xifra de les noves autoritzacions de residència a atorgar cada any:

- o La primera disposició a considerar és que tota persona amb nacionalitat de la UE passa a obtenir la residència per-

L'Acord d'associació pot obligar Andorra a atorgar 25.000 nous permisos de residència a ciutadans de la UE en un any

manent al cap de cinc anys de tenir una autorització en vigor i que, en el moment d'obtenir la residència permanent, aquesta persona es deixa de comptar per determinar la xifra total d'autoritzacions vigents. (Punt IV de l'Annex VIII). Per tant, tota persona amb passaport de la UE que compleixi cinc anys de residència (és a dir, que ha tingut una autorització vigent durant cinc anys), passa a ser resident permanent i deixa de comptar com una autorització vigent.

- o La segona disposició a considerar és que, a l'hora de determinar les noves autoritzacions de residència de més i de menys de 12 mesos amb activitat econòmica i les de més de 3 mesos sense activitat econòmica, l'Acord d'associació estableix que, si el total d'autoritzacions de residència de l'any en curs, o de l'any anterior, ha disminuït en comparació a la xifra de l'any precedent, aleshores el nombre de noves autoritzacions a atorgar durant l'any en curs ha de ser igual a aquesta disminució.

4- Per aplicar les fórmules matemàtiques que determinen els nous permisos, l'Acord d'associació també estableix els criteris per fer el compte dels residents de la UE que passen a tenir el passaport andorrà, els quals es naturalitzen. Per comptar-los, l'Acord d'associació estableix una metodologia

molt diferent que l'exposada per als residents permanents. La metodologia és que "els permisos de residència expedits a les persones naturalitzades en el transcurs de l'any s'han de deduir de la base sobre la qual es calcula l'increment de l'any següent."

Per tant, en el cas de naturalitzacions (aconseguir el passaport andorrà) s'estableix clarament que les autoritzacions d'aquestes persones es dedueixen de la base per al càlcul de l'increment de l'any següent.

En canvi, recordem que per a les residències permanents sols s'estableix que ja no compten com autoritzacions en vigor. Un text que és una aberració per al cas d'Andorra, atès que la nacionalitat és al cap de 20 anys i la residència permanent passarà a ser al cap de 5 anys, de forma que serà impossible l'aplicació del criteri literal establert per als casos de nacionalització i obre les portes a interpretacions de tots tipus.

Conclusions:

- Per tant, constatem que ja sigui per la via d'interpretar el concepte d'increment net com aquell que té en compte les reduccions (en negatiu), o per la via d'aplicar directament la norma específica que estableix que si un any el nombre de residències en vigor és inferior al precedent, aleshores Andorra ha d'atorgar noves autoritzacions per una quantitat que compensi aquesta reducció, hem de concloure que l'Acord d'associació obligaria Andorra a, com a mínim (i sense entrar en altres debats), atorgar les noves residències que calguin per compensar disminucions del nombre d'autoritzacions vigents en comparació al d'un exercici precedent.

- I, atesa la confosa redacció de la normativa que tota persona amb una autorització de residència vigent de més de cinc anys d'antiguitat passa a ser resident permanent i deixa de comptar com una residència en vigor, i atès que Andorra no pot disminuir el total d'autoritzacions en vigor d'un any per sota de la xifra de l'any precedent.

Passa a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

dent, aleshores es pot concloure que Andorra haurà d'atorgar cada any, com a mínim, tantes noves autoritzacions de residència com persones amb autoritzacions de residència de més de cinc anys d'antiguitat esdevinguin residents permanents i deixin de computar com residències en vigor.

Implicacions numèriques:

- Atès que a 31 de desembre les autoritzacions vigents atorgades a ciutadans de la UE eren unes 40.000.

- Atès que d'aquestes 40.000 autoritzacions vigents

de ciutadans de la UE unes 25.000 tenen més de cinc anys d'antiguitat.

- Quan l'Acord d'associació entri en vigor, aquestes 25.000 autoritzacions vigents amb més de cinc anys d'antiguitat deixaran de computar com autoritzacions vigents perquè passaran a ser residents permanents. Una reducció del total d'autoritzacions de residència en vigor que obligarà Andorra a atorgar l'any següent un mínim de 25.000* noves autoritzacions per mantenir la xifra de residències en vigor al final de l'exercici, atès que, com a mínim, hauria de tornar a la mitjana de 40.000 (i es pot discutir

si s'han d'afegir els percentatges de creixement).

- Als següents anys, a mesura que les autoritzacions vigents vagin complint cinc anys, automàticament passaran a ser residències permanents i deixaran de computar com residències en vigor. Fet que, de mitjana, implicarà l'obligació d'Andorra d'atorgar unes 8.000 noves autoritzacions de residència cada any a ciutadans de la UE.

Estarem tots d'acord que la confusa redacció de l'annex VIII obre la porta a interpretar que aquestes xifres equivalen a obrir la lliure circulació de persones de la UE (una lliure cir-

culació de persones que clarament estableix l'acord marc de l'Acord d'associació). Estarem tots d'acord que aquestes xifres ho rebentarien tot (sistema escolar, sistema sanitari, prestacions socials, infraestructures i un llarg etcètera que tots coneixem), i estarem tots d'acord que farien saltar pels aires la graella salarial i l'accés a l'habitatge.

Si aquesta lectura es confirma, estarem tots d'acord que Andorra no té capacitat real per implementar l'Acord d'associació.

(*) Dades extretes del departament d'Estadística del Govern d'Andorra

10 de juliol del 2024

Guanya força la interpretació que, amb l'Acord d'associació, Andorra haurà d'atorgar 25.000 nous permisos de residència al 2028

Després dels comentaris rebuts al nostre article del dijous 27 de juny es consolida la interpretació que, durant el 2028, Andorra estarà obligada a atorgar 25.000 nous permisos de residència a ciutadans de la UE.

Partim de l'entesa comuna entre defensors del Sí i defensors del NO, dels punts següents:

1 - Es confirma, sense lloc a discussió, que l'1 de gener del 2027 uns 25.000 ciutadans de la UE, amb autoritzacions de residència a Andorra de més de cinc anys d'antiguitat, obtindran automàticament la residència permanent a Andorra per a ells i per a la seva família.

2 - Es confirma, sense lloc a discussió, que, amb l'Acord d'associació, Govern perdria la sobirania per decidir la quantitat de nous permisos de residència a atorgar cada any. Una decisió que passaria a ser

el resultat d'una fórmula matemàtica definida a l'Annex VIII de l'Acord d'associació. Efectivament, els nous permisos de residència a atorgar durant un determinat any per a cadascun dels tres tipus de residència subjectes a autorització seria el resultat de la operació matemàtica següent:

a) Es calcularia la mitjana d'autoritzacions vigents per a cada tipus de residència durant els cinc anys precedents.

b) En el cas de les autoritzacions de residències de més de 12 mesos amb activitat econòmica, es calcularia el 7% de la mitjana dels darrers 5 anys. En el cas de les residències sense activitat econòmica el percentatge seria el 2.5%, i en el cas de les de menys de 12 mesos amb activitat econòmica seria el 5%.

c) El nombre de nous permisos de residència de més de 12 mesos amb activitat econòmica a atorgar un determinat any seria, com a mínim, el

resultat de la operació de determinar la mitjana dels cinc anys precedents, afegir-hi un 7% i restar-hi la xifra de les autoritzacions vigents l'1 de gener del nou any.

d) Hi ha una excepció a aquesta fórmula matemàtica: si el nombre d'autoritzacions en vigor durant l'any anterior va patir una disminució (en relació al seu exercici precedent) superior a la xifra determinada al punt c), aleshores l'increment de permisos de residència per a l'any en curs ha de ser, com a mínim, igual a aquesta disminució d'autoritzacions de l'any anterior.

La discussió la tenim en com es compten les autoritzacions en vigor dels ciutadans de la UE que, a partir del 1 de gener del 2027, esdevindrien automàticament residents permanents per tenir més de cinc anys de residència.

Per tant, la discussió està en com s'ha d'interpretar la dar-

raera frase del punt IV de l'Annex VIII que, literalment, diu: «Els nacionals d'Estats Membres de la UE que tenen un dret a residència permanent sota les condicions establertes a la Directiva 2004/38 ja no hauran de ser comptats dins la xifra d'autoritzacions permanents». En la versió oficial en anglès diu: «Nationals of EU Member States who have a right to permanent residence under the conditions laid down in Directive 2004/38 shall no longer be counted in the number of available permits».

Què vol dir exactament que els nacionals de la UE que tenen un dret a residència permanent ja no hauran de ser comptats dins la xifra d'autoritzacions permanents?

Persones properes a Govern ens han fet arribar uns comentaris que ens fan pensar que la seva interpretació seria que els residents de més de cinc anys no s'han de comptar mai,

EL PERIÒDIC

i que un cop esdevenen residents permanents s'han d'eliminar de les estadístiques dels anys anteriors.

Mentre que la nostra interpretació és que, a partir del moment en el que passen a ser residents permanents, ja no s'hauran de comptar com autoritzacions en vigor, sense efectes retroactius. Que, de fet, és el que diu el text i és com EUROSTAT obliga, als Estats membres de la UE, a comptar els totals d'autoritzacions vàlides al final d'un any i com s'han de tractar la xifra de d'autoritzacions de llarga durada (Taules Eurostat RP6 i RP7). Normalment, els Estats Membres no compten les residències permanents dins del total d'autoritzacions en vigor i, normalment, compten a part les residències permanents. I això vindria a ser el que diu la darrera frase del punt IV de l'Annex VIII.

En tot cas, després de rebre els comentaris al nostre article del dijous 27 de juny, hem fet l'exercici de determinar els permisos que Andorra hauria d'atorgar l'any 2028, si seguís la seva interpretació i els que s'haurien d'atorgar seguint la nostra.

Per simplificar l'exposició i no entrar en un feixuc full de dades Excel, permeti'ns assumir que les residències en vigor a Andorra de ciutadans

de la UE els anys 2026, 2025, 2024 i 2023 haguessin estat unes 40.000. Assumim també que el nombre de ciutadans de la UE amb una residència de més de 5 anys l'1 de gener del 2027 sigui de 25.000. En aquest escenari, tothom està d'acord que l'1 de gener del 2027 aquests 25.000 residents de més de 5 anys passarien automàticament a ser residents permanents. El debat estaria en com es compten aquests nous 25.000 residents permanents en el total d'autoritzacions en vigor i la seva implicació en el nombre de nous permisos a atorgar un determinat any.

Analitzem els dos escenaris:

1 - Segons nosaltres, les 25.000 persones que han passat a ser residents permanents durant el 2027 ja no es compten com autoritzacions en vigor al final del 2027. De forma que entre el tancament de l'any 2026 i el del 2027 tindrem una disminució de 25.000 autoritzacions en vigor. Atès que aquesta davallada entre 2026 i 2027 és més gran que la xifra d'aplicar el 7%, 5% i 2,5% de creixement de permisos, Andorra haurà d'atorgar 25.000 nous permisos l'any 2028 per tornar a un nivell de 40.000 autoritzacions en vigor. Evidentment, entre el 2029 i el 2032, cada any,

uns 4.000 dels residents compliran els 5 anys de residència, passaran a ser residents permanents, deixaran de comptar com autoritzacions permanents i, cada any, Andorra haurà d'atorgar 4.000 nous permisos de residència. Evidentment, a partir del 2033 els 25.000 que van obtenir un nou permís al 2028 compliran els 5 anys d'antiguitat, passaran a ser residents permanents i tornarem a un nou cicle de 25.000 noves residències i 4.000 cada any durant els quatre anys següents, per mantenir constant la xifra de residències en vigor. Un escenari que Andorra no pot sostenir.

2 - Segons ells, els defensors del Sí a l'Acord, s'ha de considerar que les 25.000 persones que passessin a ser residents permanents durant el 2027 no s'han de comptar mai. De forma que el total d'autoritzacions en vigor al 2027 seran 15.000 (40.000 menys 25.000) i caldrà modificar les xifres dels anys precedents per no comptar mai aquestes 25.000 persones, de forma que totes les autoritzacions en vigor de tots els anys del 2023 al 2027 sols serien 15.000. De forma que les noves autoritzacions a atorgar el 2028 seran simplement el 7%, 5% i 2,5% sobre cadascun dels tres tipus de residència que sumarien 15.000; és a dir uns 700 nous permisos.

La seva interpretació té el problema que arribarà ràpidament a l'absurd d'atorgar pràcticament zero nous permisos. Efectivament, seguint el seu raonament, a partir de l'any 2032 totes les 15.000 autoritzacions en vigor al 2027 hauran complert progressivament els 5 anys d'antiguitat. Segons ells s'haurà de considerar que no s'han de comptar mai, de forma que al 2031 sols quedarien en vigor els 700 permisos del 2027 i els pocs cen-

tenars de permisos nous dels anys posteriors. De forma que ràpidament s'arriba a zero nous permisos.

Ara ens podem fer la pregunta si la UE acceptaria aquesta interpretació que implicaria que els nous permisos de residència tendrien a zero. Per donar resposta, ens sembla que caldria tenir en compte que el marc general de l'Acord d'associació es fonamenta en la lliure circulació i establiment de persones i que el Protocol de l'Acord d'associació específic per a Andorra estableix un període transitori que limita l'existència de quotes d'immigració fins l'1 de gener del 2027. Dos pactes que son molt més compatibles amb la nostra interpretació que amb la «d'ells».

Ara imaginem que Govern continua insistint en la interpretació que les persones amb un dret de residència permanent no s'han de comptar mai. Què podria fer la UE? Deixant a part que la UE passarà a disposar d'un ampli ventall de procediments europeus per solucionar aquest tipus de problemes d'interpretació, la UE tindrà una via directa: l'Acord estableix clarament que la formula matemàtica per determinar els nous permisos de residència s'ha de revisar abans de l'1 de gener del 2037. Per tant, a la primera interpretació d'Andorra que equivalgui a limitar la lliure circulació més del compte, la UE sols ha de convocar una reunió i establir una formula més clara.

I així estan les coses i així les divulguem. Sembla evident que els perills del text oficial de l'Acord d'associació són molt superiors als que ens diuen des de Govern i ens sembla que la ciutadania es mereixia un debat obert i en igualtat de condicions entre les diferents interpretacions i visions. .

17 de juliol del 2024

Qui vol una Andorra amb 27 veguers?

Entenem que una qüestió prèvia abans de plantejar un Acord d'associació amb la Unió Europea, seria la formulació del model de país que la ciutadania andorrana vol assolir. Els defensors del Sí argumenten que l'Acord d'associació seria la culminació de la lògica en la qual Andorra està inscrita des de la Constitució. Govern argumenta que l'Acord d'associació seria fer cim, la fita que donaria sentit a totes les reformes que s'han anat fent fins ara. Per exemple, l'entrevista al Secretari d'Estat per a les relacions amb la Unió Europea, Landry Riba, del 27 de març 2024 a RTVA, il·lustra extensament l'argument segons el qual, l'Acord d'associació seria la culminació, el que donaria sentit a totes les reformes fetes des de la Constitució. Analitzem aquest argument, sense perdre de vista que te un doble objectiu que ens sembla evident:

1- Per un costat, Govern és molt conscient que l'obertura econòmica i de residents passius ha estat especulativa, ha provocat una bombolla immobiliària, no ha creat activitats d'alt valor afegit, no ha atret residents passius amb rendes importants -recordem que l'IRPF pagat a Andorra per tots els residents passius durant l'any 2022 va ser de poc més d'un milió d'euros -, no ha creat llocs de treball altament remunerats, etcètera. Per tapar aquest fiasco, Govern argumenta que faltaria la darrera peça, com excusa per justificar que, si fins ara l'obertura econòmica no ha funcionat, seria perquè Andorra no pot accedir al mercat únic - afirmació que, per altra banda, és totalment fal-

EL PERIÒDIC

L'Acord d'associació comportaria la pèrdua de la sobirania d'Andorra, sotmetent-la al control de la UE

sa perquè gaudim de l'acord duaner-. Podríem dir que seria un argument que, per un costat, busca una certa justificació del fracàs de l'obertura econòmica i, per l'altre, de l'obertura a residències passives.

2- Alhora, Govern vol presentar l'Acord d'associació com un final de cursa amb el qual s'assoleixen tots els objectius. Vol legitimar l'Acord d'associació com una continuació de la "feina", dels "esforços", dels "passos", de la "lògica" que els diferents governs han fet des de la Constitució. Vol presentar l'Acord d'associació com un final de recorregut d'un suposat camí comú de tots els governs anteriors, per descarregar-se responsabilitats històriques i buscar legitimació.

Analitzem si l'Acord d'asso-

ciació seria una continuïtat o si seria una ruptura o una confrontació a les passes que Andorra ha fet des del 1993.

Comencem per identificar que l'Acord d'associació comporta que Andorra quedarà sotmesa a organismes europeus per a la resolució dels conflictes entre el Principat i la UE. Comporta que Andorra ha d'assumir tot el cabal comunitari que tingui alguna relació amb l'activitat econòmica i social que tenim dins del país. Comporta que Andorra ha d'assumir totes les directives futures relacionades amb l'activitat econòmica i social futura. Amb una característica que diferencia aquest cas amb el cas dels estats membres de la UE: que ells participen en unes eleccions per escollir els seus representants amb veu i vot, mentre que An-

dorra no participarà en l'elecció dels representants a la Unió Europea. La sobirania popular andorrana no estarà representada a la UE.

Existeix una gran diferència entre l'Acord d'associació i les passes internes i internacionals que Andorra ha fet des de la Constitució, com la reforma fiscal, monetària, bancària, financera, penal, etc. Totes aquestes passes anteriors tenen un element comú: han estat marcades per uns objectius d'harmonització i d'homologació amb l'objectiu que fóssim acceptats com a bons veïns de la comunitat internacional. Una harmonització que ha permès l'homologació, alhora que mantenir un nivell de diferenciació suficient.

En canvi, l'Acord d'associació implicaria l'homogeneïtzació. Implicaria esdevenir iguals als altres. Implicaria perdre la diferenciació. L'Acord d'associació implicaria l'obligació present i futura d'Andorra d'incorporar totes les directives i reglaments comunitaris passats i futurs que tinguin relació amb la nostra activitat econòmica i social. Diguem-ho clar, passaríem de les accions d'homologació i harmonització fetes fins avui, a un pas de ruptura que ens portaria a l'homogeneïtzació, a ser iguals, a ser indiferenciats. Recordem que a un país indiferenciat sols li queda competir en volum i preu. Un camí que no ens sembla sostenible per a Andorra.

Aquesta anàlisi ens porta a la conclusió que l'Acord d'associació no seria una continuïtat a les passes per assolir la diferenciació homologada que s'ha perseguit fins ara. Seria un pas de ruptura de l'ho-

mologació i que ens portaria a una homogeneïtzació que posaria data de caducitat a tots els factors de diferenciació que han permès el creixement econòmic i social d'Andorra.

Per altre costat, podríem dir que la Constitució va implicar l'històric canvi de passar de dos Veguers a una sobirania popular. En canvi, l'Acord d'associació implicaria que l'actual Andorra, regida per una sobirania popular, passaria a ser un país controlat per 27 veguers. Efectivament, l'actual Andorra, sota una sobirania popular que de manera directa o indirecta escollim els representants

del poder legislatiu, executiu i judicial, passaria a dependre d'un poder legislatiu constituït pels representants dels 27 estats membres de la UE. Un poder estranger que prendrà les decisions clau que Andorra haurà d'implementar al llarg de tota la seva vida futura. Tanmateix, el Principat passaria a un escenari en el qual serien els escollits pels representants dels 27 qui esdevindrien els jutges que jutjarien si ho fa bé, o no, i quines serien les conseqüències.

Aquesta anàlisi ens porta a la conclusió que l'Acord d'associació no seria una continuïtat a les passes fetes des

del 1993, sinó que seria un acte de confrontació de sobirania. Seria una acció que despullaria la sobirania popular andorrana. Andorra quedaria sotmesa a unes institucions en les quals la sobirania andorrana no tindria representació i que passarien a decidir el nostre marc legislatiu present i futur, a més de ser els jutges de les nostres actuacions. Ens sembla proporcionat dir que, amb l'Acord d'associació, Andorra passaria de l'actual sobirania popular a un nou escenari en el qual Andorra quedaria sota el mandat i sota el control de "27 veguers".

Per tant, l'Acord d'associa-

ció no seria fer el cim del camí de l'homologació internacional iniciat després de la Constitució. Seria un pas de ruptura, seria la pèrdua de la diferenciació i seria un escenari de confrontació de sobirania.

Ni més, ni menys.

Atesa la importància de les perills que hem identificat fins ara en el text de l'Acord d'associació, la propera setmana publicarem un article recopilatiu per tancar aquesta primera etapa abans del "període vacacional" i deixarem el camí obert per a les qüestions que revisarem després de Meritxell.

18 de juliol del 2024

L'estudi de l'AR+I sobre l'Acord d'associació: una base feble i uns resultats contradictoris

AR+I

Estem davant d'un estudi acadèmic seguint una vella metodologia acadèmica basada en simular l'economia d'un territori com si fos un sistema controlat i que es regeix per unes equacions matemàtiques, les quals conformen un model que es pot simular en un ordinador.

Autor i client

Aquest estudi d'impacte ha estat fet per una empresa espanyola anomenada KSNET amb la col·laboració de la Universitat Pontificia Comillas d'Espanya. En l'informe de KSNET consta que el client que ha encarregat el treball és l'entitat pública Andorra Recerca i Innovació (AR+I).

Andorra, una societat neoclàssica

El procés de reducció del comportament d'una societat a un model matemàtic implica un pas previ que ho condicio- na tot: què regeix el comporta-

ment dels consumidors i de les empreses?

Aquest estudi parteix d'una premissa molt estesa, alhora que reduccionista de la realitat, i que, de fet, condiona de ple tots els resultats: Andorra seria una economia neoclàssica en la qual, i citem textualment el text, «l'anàlisi de l'Acord parteix d'un model d'economia de mercat on els productors busquen maximitzar beneficis i els consumidors maximitzar la utilitat. Els preus s'ajusten per equilibrar oferta i demanda, reflectint les condicions del mercat». Amb aquesta hipòtesi de treball s'introdueix un model gairebé matemàtic del comportament, el qual és fàcilment modelitzable. Un model que, és sabut en l'economia moderna, facilita la modelització perquè simplement imposa un equilibri econòmic i social de manera axiomàtica, inqüestionable.

Davant de la simplificació

del comportament individual que proposen els autors – i que és imprescindible si es vol fer una instrumentalització metodològica i que porta a un equilibri imposat de manera inqüestionable-, tot ciutadà es pot preguntar si aquesta hipò-

tesi recull la complexitat econòmica i social d'Andorra.

Andorra, un model d'equilibri general aplicat

Apartir de la reducció del com-

Passa a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

portament social andorrà com una economia neoclàssica, els autors consideren que Andorra es comportarà al llarg del temps com un model d'equilibri general. En paraules literals de l'estudi: «A partir d'aquesta recerca, es va decidir utilitzar el Model d'Equilibri General Aplicat (MEGA)». Una modelització matemàtica, computable, de l'economia d'un territori que calcula escenaris futurs a partir d'unes equacions d'equilibri en les quals l'usuari introdueix els paràmetres que considera. Estem davant d'una eina bàsicament quantitativa, molt limitada en la qualitat dels resultats i que, per exemple, no hauria predit cap de les crisis per les quals ha passat Andorra. Són eines que permeten comparar l'impacte teòric de diferents escenaris, de diferents magnituds dels paràmetres de partida. Però cal ser molt atrevit per extreure conclusions dels resultats obtinguts i cal ser temerari per decidir polítiques públiques basades en aquestes hipòtesis i models tan simplificadors.

Un estudi que imposa, artificialment, el resultat de creixement

L'estudi utilitza uns models matemàtics, partint de la simplificació neoclàssica del comportament individual com un factor que determina les dinàmiques socials i que imposa un equilibri de comportaments inqüestionable, a partir d'uns paràmetres a mida per a cada cas. Analitzem els paràmetres imposats en el cas de l'estudi d'impacte encarregat per l'AR+I:

1- L'estudi parteix de dades obsoletes. En paraules de l'estudi, «per a l'elaboració del MEGA, s'han utilitzat dades del departament d'estadís-

tica del Govern d'Andorra. En concret, s'ha emprat la taula Input-Output de 2015 actualitzada a 2019 per al calibratge i la validació del model».

2- Els autors reconeixen obertament que no tenen cap dada del creixement futur d'Andorra «malgrat la manca d'informació sobre el creixement previst a mitjà-llarg termini de l'economia andorrana». Un reconeixement molt greu en el sentit que si no se sap quin serà el creixement futur del país, no és acadèmicament correcte afirmar res sobre l'escenari 'status quo' o sobre l'escenari 'Acord d'associació'. Com a molt es poden anunciar hipòtesis, creences, però sempre a confirmar o falsar com seria acadèmicament

Davant la simplificació del comportament individual que proposen, tot ciutadà es pot preguntar si la hipòtesi recull la complexitat econòmica i social d'Andorra

Atès que no tenen informació sobre el creixement futur d'Andorra, imposen el mateix que la taxa de creixement mitjà de la UE

correcte.

3- Atès que els autors no tenen informació sobre el creixement futur d'Andorra, imposen al model que «tindrà un creixement futur igual a la taxa de creixement mitjà de la UE (1,36% del PIB anual) basada en dades de l'OCDE». És evident que si a un sistema se li imposa una taxa de creixement futur infinit, el resultat (imposat artificialment) serà que tindrà creixement.

4- És evident que, amb aquestes imposicions, el creixement de PIB resultant se situarà a un 1% per al 2030. Però és un resultat artificiosament

imposat al model. No és un resultat fruit de la identificació dels factors determinant del creixement del model andorrà, sinó que és una mera imposició de creixement.

L'accés al mercat únic europeu es limita a tan sols 23 milions més d'exportacions el 2033

Govern sempre ha manifestat que la raó principal de l'Acord d'associació per accedir al mercat únic seria el fort creixement de les exportacions per què Andorra accediria al mercat únic, a 450 milions de consumidors. Segons l'estudi encarregat per l'AR+I, les nostres exportacions sols augmentarien un 10% el 2033. Tenint en compte que les exportaci-

Una de les conclusions de l'estudi és una millora de la competitivitat a Andorra. Però analitzem en paraules del propi text, què entenen per millora de la competitivitat: «Amb la implementació de l'Acord d'associació i la introducció de la lliure circulació de persones, es preveu un augment en la migració cap a Andorra. Des de la perspectiva del mercat laboral, aquest fet es tradueix en un increment del 4,5% en l'oferta de treball cap al 2050 en comparació amb l'escenari de la situació actual, la qual cosa significarà una major disponibilitat de mà d'obra. Aquest augment en l'oferta laboral podria exercir pressió a la baixa sobre els salaris nominals, contribuint així a moderar els costos laborals i, en conseqüència, a millorar la competitivitat de la producció a Andorra». Per tant, queda clar: lliure circulació de persones, augment de migració, reducció dels sous i això seria positiu segons ells per què augmenta la competitivitat. No cal dir res més.

L'impacte ve de la reducció dels aranzels d'Andorra, però seria irrellevant

Agafem el text literal de l'informe: «Amb la ratificació de l'Acord, es preveu que Andorra intensifiqui les seves activitats comercials amb l'exterior [...] Pel que fa a les importacions [...] s'estima un creixement, motivat per la reducció dels costos dels productes intermedis procedents de la UE, a conseqüència de l'eliminació de les barreres aranzelàries i reguladores. No obstant això, aquest increment en les importacions serà més moderat, amb una projecció d'un 3% per a l'any 2033».

Per tant, un factor dinamitzador seria la reducció dels aranzels que Andorra aplica actualment i que penalitzen

El pervers concepte de la competitivitat de la producció a Andorra.

les importacions. Si aquesta hipòtesi fos certa, Andorra pot simplement reduir els seus aranzels i aconseguiríem el mateix resultat positiu sense haver d'incorporar tot el cabal comunitari. Però quan analitzem les dades que ells mateixos estimen, veiem que sols es tracta d'un 3% per al 2033. Es van veient les magnituds quantificades de l'impacte de l'accés al mercat únic i de la suposada diversificació econòmica.

Ho deixarem aquí per avui. Sols afegir que si Govern i les seves participades creen l'AR+I per fer recerca. Si l'AR+I encarrega a una empresa espanyola en col·laboració amb una universitat espanyola un estudi d'impacte. Si l'impacte està fet a partir d'unes simplificacions que obliguen a qüestionar les magnituds absolutes.

Però l'AR+I (Govern) les publica com si fossin veritats absolutes. Amb el resultat que l'accés al mercat únic, segons ells, es limitaria a un increment d'exportacions l'any 2033 que quantifiquen en uns 23 mili-

ons i que, pel que fa a importacions, seria del 3% basat en l'impacte per reducció d'aranzels. Que es preveu un increment de la competitivitat basada en la baixada de sous resultant de la lliure circulació

de persones. Ens sembla que no cal afegir gaire més per concloure que tenim un problema seriós amb l'Acord d'associació. Ho diu l'informe fet pels tècnics contractats des de Govern (AR+I).

20 de juliol del 2024

L'error de càlcul de Govern en les quotes i els reagrupaments que afectarà a tots els assalariats i professionals liberals

A la presentació de l'estudi d'impacte, l'AR+I va afegir una simulació del càlcul de quotes de residència a atorgar segons l'Acord d'associació. Aquest és un tema que requereix un plantejament i vocabulari tècnic, la situació no ens permet cap altra estructura. Andorra es mereix que s'estudiï tot amb el màxim rigor possible.

Concretament, agafem l'exemple que va presentar l'AR+I per calcular els nous permisos de residència i treball (autoritzacions de més de 12 mesos amb activitat econòmica) per a l'any 2024 (pàgina 78 de la presentació):

veure gràfic 1

Full de càlcul de l'AR+I

Aquest càlcul conté el següent

error greu:

En aquest exemple, per determinar la quantitat de nous permisos de residències de més de 12 mesos amb activitat econòmica a atorgar per al 2024, per calcular la mitjana d'autoritzacions en vigor sobre la qual aplicar un coeficient del 7%, l'AR+I sols considera les autoritzacions en vigor amb menys de cinc anys de residència dels anys 2019 a 2023.

Però la veritat és que l'Acord d'associació no diu pas que la mitjana dels cinc anys precedents sigui de les autoritzacions en vigor amb menys de cinc anys de residència ni que aquest criteri s'apliqui retroactivament al total d'autoritzacions en vigor en els anys anteriors a l'entrada en vigor de l'Acord d'associació.

El que l'Acord d'associació diu (Annex VIII punt IV) és que:

(1) Andorra estarà obligada a crear la figura dels residents permanents, els quals seran totes aquelles persones amb autorització de residència a Andorra i amb passaport de la UE que, a comptar des de l'1 de gener 2027, tinguin més de cinc anys de residència continuada a Andorra.

(2) Tanmateix, Andorra també haurà d'atorgar l'estatus de resident permanent a tota persona que passi a tenir més de cinc anys de residència amb un permís atorgat segons les condicions de l'Acord d'associació o per a qualsevol altra via.

(3) Un cop l'Acord d'associació obliga Andorra a crear l'estatus de residents perma-

nents, l'Acord estableix que les persones que obtenen una residència permanent ja no es compten com autoritzacions en vigor als efectes de calcular els nous permisos a atorgar. Sembla evident que les residències permanents no s'han de comptar com autoritzacions en vigor, atès que les persones amb aquest dret obtenen un estatus que no està subjecte a autoritzacions.

Constatem que l'AR+I comet l'error de no comptar com autoritzacions en vigor les autoritzacions de més de cinc anys per als exercicis anteriors al 2027. Un criteri de comptar les autoritzacions en vigor que l'AR+I aplica per a anys pretèrits com el 2015. És

Passa a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

a dir, per exercicis en els quals a Andorra no hauria existit el dret a residència permanent, que es crearà amb l'entrada en vigor de l'Acord i que s'aplicarà a partir del 1 de gener 2027.

Ens sembla evident que el criteri de l'AR+I seria incorrecte atès que, abans del 2027, no existirien les residències permanents i, per tant, totes les autoritzacions en vigor (de més o de menys de cinc anys) s'han de comptar per determinar la xifra de residències en vigor al final de l'any, donat que ningú ha pogut tenir dret a residència permanent en els exercicis anteriors a l'1 de gener 2027, i a condició que l'Acord d'associació hagi entrat en vigor.

Nosaltres procedim ara a fer el càlcul que considerem correcte per determinar els nous permisos a atorgar seguint l'exemple de l'any 2024, complint allò que estableix l'Acord d'associació, extrapolant les xifres que utilitza l'AR+I i arrodonint-les per facilitar la lectura de l'exemple: veure gràfic 2

Full de càlcul de la Taula d'EL PERIÒDIC

Per tant, els nous permisos que Andorra haurà d'atorgar des de l'entrada en vigor de l'Acord d'associació fins a l'any 2027 seran més del triple del que ha calculat l'AR+I.

Però el problema no està en aquest error. El gran error de l'AR+I està a obviar allò que passarà l'any 2028, o en el moment d'entrada en vigor de l'Acord si l'entrada fos posterior al 2027.

Per què, extrapolant les xifres de l'AR+I (nosaltres fins ara hem treballat amb unes xifres molt més conservadores), resultaria que al llarg del 2027 tindriem uns 31.000 nacionals d'estats membres de la UE (UE-27), els quals tindrien

GRÀFIC 1

EL PERIÒDIC

	N-5	N-4	N-3	N-2	N-1
	2019	2020	2021	2022	2023
Autoritzacions d'immigració en vigor	50507	46727	50945	55095	56922
Autoritzacions d'immigració en vigor de nacionals d'Estats membres de l'UE (UE-27)	40883	39425	40809	41510	41524
Autoritzacions d'immigració en vigor de nacionals UE-27 amb menys de 5 anys de residència a AND	10785	9330	10324	10720	10569
Autoritzacions de residència i treball de nacionals UE-27 amb menys de 5 anys de residència a AND	5767	5342	5798	6300	6441

N-2

N-5

La mitjana d'autoritzacions en vigor del període N-5 a N-1 és de 5930

El 7% de la mitjana d'autoritzacions en vigor del període N-5 a N-1 és de 415

GRÀFIC 2

EL PERIÒDIC

	N-5	N-4	N-3	N-2	N-1
	2019	2020	2021	2022	2023
Autoritzacions d'immigració en vigor	50507	46727	50945	55095	56922
Autoritzacions d'immigració en vigor de nacionals d'Estats membres de l'UE (UE-27)	40883	39425	40809	41510	41524
Autoritzacions en vigor de nacionals de la UE-27 de residència i treball	21900	22600	22900	24400	25300

N-5

de residència i treball

La mitjana d'autoritzacions en vigor del període N-5 a N-1 és de ~~5930~~ 23420

de residència i treball

El 7% de la mitjana d'autoritzacions en vigor del període N-5 a N-1 és de ~~415~~ 1340

La realitat és que no hem identificat cap disposició de l'Acord que estableixi la forma de càlcul que ha presentat l'AR+I

més de cinc anys de residència (incloses totes les modalitats de residència) a Andorra i esdevindrien automàticament residents permanents al llarg del 2027.

Aquestes 31.000 persones es deixarien de comptar com a titulars d'autoritzacions en vigor a partir del 2027, de forma que el total d'autoritzacions en vigor de persones nacionals d'estats membres de la UE (UE-27) al final del 2027 passaran a ser tan sols unes 12.000 en lloc de les aproximadament 43.000 que hi hauria al final del 2026 (extrapolant les xifres de l'AR+I).

L'Acord d'associació disposa clarament (Annex VIII, punt II) que si, per exemple, al final del 2027, el total d'autoritzacions en vigor passen a ser 12.000, i per tant una xifra inferior a la del total d'autoritzacions en vigor del final del 2026 (43.000), aleshores el nombre de nous permisos per al 2028 deixa de determinar-se segons increments del 7%, 5% o 2,5. Andorra haurà d'atorgar un total de nous permisos durant el 2028 que permetin que el total d'autoritzacions en vigor al 2028 torni a ser igual als 43.000 de finals del 2026. És a dir, que els nous permisos a

atorgar per Andorra a ciutadans de la UE durant el 2028 passarien a ser uns 31.000.

Ens sembla evident que aquesta disposició de l'Annex VIII equival, a efectes pràctics, a obrir la lliure circulació de persones de la UE dins d'Andorra. Amb aquestes xifres, pràcticament tot ciutadà de la UE que vulgui venir a residir a Andorra durant el 2028 ho podrà fer sense restriccions reals de quota. Un resultat que encaixa perfectament amb la disposició del Protocol de l'Acord d'associació que estableix clarament que Andorra sols podrà mantenir quotes d'immigració fins a l'1 de gener del 2027.

La realitat és que no hem identificat cap disposició de l'Acord d'associació que estableixi la forma de càlcul que ha presentat l'AR+I i que ve

nia anunciant Govern des de fa temps, com una caixa negra sense ensenyar el càlcul. Ara tenim el càlcul de Govern i de l'AR+I sobre la taula i tothom pot verificar la inconsistència entre aquest càlcul i les disposicions literals de l'Annex VIII de l'Acord d'associació i la seva interpretació a partir de les disposicions de l'Acord marc i del Protocol per a Andorra.

Finalment, fem una ràpida pinzellada al càlcul de l'AR+I sobre l'efecte dels reagrupaments familiars. Avui Andorra aplica unes duríssimes condicions per fer reagrupaments familiars, basades a exigir uns salaris mínims (i la corresponent cotització a la CASS) per

persona reagrupada o en exigir unes aportacions econòmiques mínimes per obtenir la residència per reagrupament. L'Annex VIII, apartat III de l'Acord d'associació és clar: tot familiar (sigui nacional, o no, d'un estat membre de la UE) d'un ciutadà d'un estat membre de la UE amb autorització de residència a Andorra o amb estatut de resident permanent, té dret a obtenir la mateixa autorització o estatut que el seu familiar resident a Andorra. Sense límits i amb tots els drets sanitaris, d'escolarització, econòmics i de prestacions socials que pot tenir un ciutadà andorrà. L'AR+I, a la seva presentació,

va estimar que sols 22 persones a l'any s'acolliran a aquest reagrupament familiar. Una xifra insostenible quan, recordem que, tan sols el 2027, unes 31.000 persones passaran a tenir plens drets de residència permanent després de tan sols cinc anys de residència continuada i podran reagrupar sense limitacions. Aquesta xifra seria equivalent a acceptar que les actuals restriccions econòmiques per autoritzar reagrupaments familiars seria mesures que no servirien per a gran cosa i és ben sabut que no és així.

Les implicacions per a la ciutadania dels efectes del veritable nivell de reagrupa-

ments, del correcte càlcul de les quotes i de l'efecte del '1 de gener del 2027', són importants, atès que aquests errors de lectura o interpretació per part de Govern de les disposicions de l'Acord d'associació ens estarien ocultant una futura obertura completa de la porta a un flux migratori de la UE disposat a competir en preu per als salaris d'Andorra. Sense limitacions de quota. I a competir en coneixement i experiència per als càrrecs superiors i mitjans, sobretot de l'Administració central i comunals, del sector de les telecomunicacions, del sector financer, del sector del comerç i del sector dels serveis. .

23 de juliol del 2024

El tuit del secretari d'Estat agreuja l'error de l'Acord d'associació

Rebem dos nivells molt diferents de comentaris o respostes als nostres articles publicats darrerament sobre l'error de l'Acord d'associació que obrirà, de fet, la lliure circulació i establiment de persones de la UE dins d'Andorra d'aquí a tres anys.

Per un costat rebem un comentari del secretari d'Estat via un tuit, en el qual afirma que no hi ha cap error, i que el text de l'Acord és molt clar. Però no és capaç ni de citar cap article del text de l'Acord que posaria per escrit allò que ell afirma. La veritat és que no cita cap article perquè cap article ho diu. Copiem la imatge del tuit del secretari d'Estat (*Imatge adjunta*).

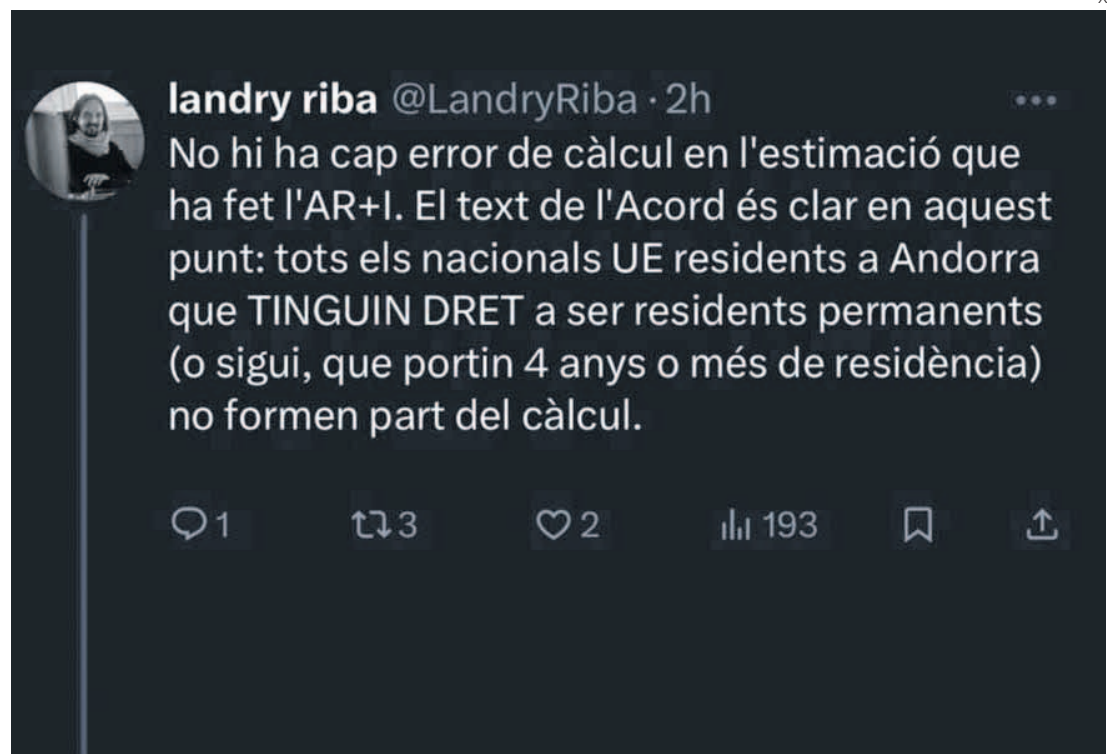
Per un altre costat, rebem molts comentaris ciutadans que demostren una creixent consciència que, si un error en l'Acord d'associació obrís descontroladament les residèn-

cies passives, dispararia l'especulació immobiliària. I, si obrís descontroladament les residències amb activitat econòmica, tindria el triple efecte de (1) posar pressió a l'alça sobre els lloguers - per major de-

manda -; (2) posar pressió a la baixa dels sous per major oferta laboral, (3) I la substitució de càrrecs superiors i mitjans de l'Administració central, de les comunals i de les empreses grans i mitjanes per persones

de la UE amb més formació i experiència en la interpretació i aplicació del gruix de directives i reglaments comunitaris que Andorra hauria d'in-

Passa a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

corporar de cop.

Estarem tots d'acord que un document com l'Acord d'associació hauria de tenir unes normes clarament redactades, les quals no donin lloc a sorpreses. Sorpreses que Andorra no es pot permetre.

Pel que fa a la lliure circulació i establiment de persones, el text de l'Acord d'associació és molt clar:

- L'Acord marc estableix la lliure circulació i establiment a Andorra de tota persona amb un passaport de la UE (Articles 14 i 17 de l'acord marc).

- El Protocol per Andorra estableix que Andorra podrà mantenir transitòriament limitacions quantitatives a l'entrada de professionals, de treballadors i de residents a Andorra, però tan sols fins a l'1 de gener del 2027 (Art. 32 del protocol d'Andorra).

Per tant, d'entrada, l'Acord d'associació obre la lliure circulació i establiment de ciutadans de la UE a Andorra sense controls quantitius, a partir de l'1 de gener del 2027.

La UE no va acceptar altra norma general que la lliure circulació de persones. L'única concessió que va fer la UE per limitar la immigració va ser una 'adaptació sectorial' continguda al denominat Annex VIII. La redacció d'aquesta adaptació sectorial hauria de ser molt clara, atès que Andorra s'ho juga tot en aquest breu text.

En relació amb aquest Annex VIII, el secretari d'Estat afirma que:

(1) El text de l'Acord seria clar i diria que tots els nacionals de la UE residents a Andorra que TINGUIN DRET a ser residents permanents no formen part del càlcul.

(2) Afirma que la condició 'que TINGUIN DRET' a ser resi-

dents permanents seria equivalent a portar quatre anys o més de residència.

Entenem que no s'entengui gran cosa d'aquest tuit atès que actualment, a Andorra, ningú té dret a ser resident permanent porti els anys de residència que porti. Un estatus que no existeix a la nostra legislació.

Analitzem què diu en veritat l'Acord d'associació sobre aquesta qüestió. L'Acord obliga Andorra a atorgar l'estatus de resident permanent als ciutadans de la UE que complei-

tion; (3) nationals of EU Member States residing in Andorra legally and in accordance with the conditions set out in Directive 2004/38 who are not covered by points (1) and (2). Nationals of EU Member States who have a right to permanent residence under the conditions laid down in Directive 2004/38 shall no longer be counted in the number of available permits.

La lectura d'aquest article ens permet identificar els errors del secretari d'Estat, els quals han repetit tant el cap de

mori a Andorra (art 17.1.b) o sense requisit de termini de temps si un resident, com a resultat d'un accident laboral a Andorra, tingui una incapacitat laboral permanent. Aquesta Directiva que Andorra haurà d'incorporar és un document complex, amb molta jurisprudència, que atorga un dret molt fort: el de l'estatus de resident permanent i que de cap manera es pot reduir a una equivalència de cinc anys de residència.

(2) El segon error del secretari d'Estat és considerar que avui, els ciutadans de la UE amb més de cinc anys de residència ja tenen el dret de residència permanent. Ningú a Andorra tindrà aquest dret fins que no existeixi una llei o un tractat que l'atorgui i, de moment, no ho tenim. Per tant, és un disbarat que l'AR+I hagi fet càlculs de quotes d'immigració, considerant que des de l'any 2015 fins al 2023 tenim milers de residents a Andorra amb dret a residència permanent. En primer lloc, el dret de residència permanent no existirà fins que l'Acord d'associació estigui en vigor; en segon lloc, es pot interpretar que s'aplicarà a partir de l'1 de gener del 2027 segons aquest punt IV de l'Annex VIII.

(3) El tercer error del secretari d'Estat és considerar que els residents permanents no formen part del càlcul per determinar les quotes d'immigració. La darrera frase del punt IV de l'Annex VIII estableix que: «Els nacionals dels estats membres de la UE que tenen un dret a la residència permanent en les condicions establertes a la Directiva 2004/38 ja no es compten en el nombre d'autoritzacions en vigor». Per tant, els ciutadans de la UE que compleixin els requisits de residència del capítol IV de la Directiva (no pas tan sols els cinc anys) ja no es comptaran (no longer

L'Acord obre la lliure circulació i establiment de ciutadans de la UE a Andorra sense controls quantitius, a partir de l'1 de gener del 2027

xin un seguit de requisits establerts al complex Capítol IV de la Directiva 2004/38/EC. L'estatus de resident permanent atorgarà als ciutadans de la UE tots els drets que tenen els andorrans, excepte el de participar i votar a les eleccions generals. Es tracta d'un únic article, concretament el punt IV de l'Annex VIII que, per facilitar la transparència de la nostra exposició, reproduïm íntegrament en la seva versió original anglesa i que analitzarem punt per punt en català:

IV- The right to permanent residence provided for in Chapter IV of Directive 2004/38/EC shall apply to: (1) nationals of EU Member States who resided in Andorra legally and in accordance with the conditions set out in Directive 2004/38 before 1 January 2027; (2) nationals of EU Member States who are resident in Andorra on the basis of a residence permit granted on the basis of this sectorial adapta-

Govern com l'AR+I següents:

(1) El primer error seria equiparar el dret de residència permanent amb un termini de residència de cinc anys. El secretari d'Estat considera que un ciutadà de la UE obté el dret a ser resident permanent per tenir més de cinc anys de residència continuada a Andorra (en diu quatre, però és un lapsus evident en el qual no entrarem). Però aquest punt IV de l'Annex VIII deixa molt clar que el dret a la residència permanent que Andorra ha d'atorgar seria aquell que el preveu el capítol IV de la Directiva 2004/38/CE. Si anem a aquest text de la Directiva, constatarem que Andorra haurà d'atorgar l'estatus de resident permanent després de cinc anys de residència com a norma general, però també en molts altres casos serien períodes de temps més curts. Per exemple, de tres anys si una persona es jubila (art 17.1.a), de dos anys per als familiars d'una persona resident que

- a partir d'aquell del moment en el qual obtinguin el dret a residència permanent -, no es comptaran, com autoritzacions en vigor. I no ho faran, perquè la persona que té l'estatus de resident permanent deixa de necessitar autoritzacions de residència. Té un estatus superior.

L'acumulació dels errors del secretari d'Estat provocarà que, si l'Acord entrés en vigor, aleshores, a tot tardar l'1 de gener del 2027 (data que coincideix amb la que estableix el Protocol d'Andorra) Andorra hauria d'atorgar una lliure circulació -de fet- als ciutadans de la UE fruit de dues re-

L'estatus de resident permanent atorgarà als ciutadans de la UE els drets dels andorrans, excepte participar i votar a les eleccions

alitats:

(1) Andorra hauria d'atorgar uns 31.000 nous permisos perquè uns 31.000 ciutadans de la UE obtindrien la condició de residents permanents. Aquestes persones (no longer) ja no es comptarien com autoritzacions en vigor a Andorra i, en virtut del punt II de l'Annex VIII, hauríem de donar uns 31.000 nous permisos per mantenir el nombre d'autorit-

zacions en vigor de l'any anterior.

(2) Andorra hauria d'atorgar milers de permisos de residència i nous estatus de residents permanent per la via de l'agrupament familiar, ja que a partir de l'entrada en vigor de l'Acord, Andorra no podrà imposar condicions econòmiques (sou mínim, contribucions a fons perdut) per autoritzar reagrupaments familiars,

els quals passaran a ser lliures i automàtics.

Hem de concloure que la interpretació del secretari d'Estat no està recolzada pel literal del text de l'Acord d'associació, que les seves explicacions en forma de tuit no aporten cap aclariment ni cap referència que suporti la seva interpretació, i que la lectura literal de l'Acord marc, del protocol d'Andorra i de l'Annex VIII - que nosaltres sí que citem amb precisió - ens porta, de fet, a un escenari d'immigració de ciutadans de la UE a Andorra sense límits quantitatius a partir de l'1 de gener del 2027. .

31 de juliol del 2024

La llei Òmnibus mata l'Acord d'associació

SFGA

Govern i els grups parlamentaris que li donen suport han entrat a tràmit parlamentari la llei Òmnibus per què han arribat a la conclusió que Andorra és massa petita i vulnerable per suportar l'obertura econòmica i els fluxos d'immigració actuals. No entrarem en qui va dir què, ni en depurar responsabilitats de per què hem arribat a l'escenari actual, el qual està complicant la vida a la ciutadania del país. El fet és que,

entre altres mesures, l'actual majoria ha consensuat que Andorra necessita:

—Limitar la inversió en immobles a un habitatge unifamiliar o dos pisos a:

. Les persones físiques no residents

. Les persones jurídiques no andorranes;

. Les persones físiques amb menys de tres anys de residència

. Les societats andorranes

amb participació estrangera de més del 25%

—Limitar la inversió directa estrangera i sotmetre-la a control previ quan representi més del 25% del capital de la societat andorranca o quan un únic estranger tingui més del 10%.

Ara analitzem què estableix l'Acord d'associació en relació amb els punts que la llei Òmnibus limitarà.

Bàsicament, l'Acord es fona-

menta en la lliure circulació de persones i capitals que, tradicionalment impliquen, entre d'altres, les següents qüestions:

—Per a les persones físiques:

. Llibertat per adquirir accions de societats d'un altre país

. Llibertat per comprar immobles a un altre país

—Per a les persones jurídiques, llibertat per invertir i ser propietari d'empreses a un altre país

Per tant, l'Acord d'associació es fonamenta en uns principis de llibertat de circulació de capitals i de persones que són incompatibles amb l'aplicació de les disposicions de la llei Òmnibus en el cas de ciutadans d'un estat membre de la UE.

Certament, l'Acord d'associació estableix la possibilitat que Andorra limiti la inversió de ciutadans de la UE a Andorra. Però les limitacions a

Passa a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

la lliure circulació de capitals que podria aplicar el Principat queden definides a l'Article 97 de l'Acord, dins del Capítol 6 dedicat a les mesures de salvaguarda i força major. Aquest Article 97 de l'Acord d'associació estableix clarament que les limitacions a la llibertat d'inversió de ciutadans de la UE a Andorra tant en immobles com en societats queden restringides a casos extrems i sols poden ser mesures temporals que s'han de revisar cada tres mesos per un Comitè con-

joint de la UE i Andorra. En cas de desacord amb la decisió del Comitè conjunt es pot acudir a un arbitratge europeu. Unes disposicions que no són compatibles amb l'aplicació de la llei Òmnibus per a ciutadans i societats d'estats membres de la UE.

Resumint en forma de pseudosil·logisme

—La realitat ens porta a un escenari en el qual la majoria que dona suport a Govern conclou que Andorra és massa fràgil per suportar la duresa que implica una obertura econò-

mica que pugui especular amb els nostres immobles i les nostres societats.

—Al mateix temps la realitat és que amb l'Acord d'associació Andorra no podrà limitar les inversions fetes per societats o ciutadans d'un estat membre de la UE en immobles o societats d'Andorra.

—Per tant, la deducció del sil·logisme és indiscutible: El reconeixement de la fragilitat d'Andorra que implica la llei Òmnibus, ens porta a l'evidència que Andorra és massa fràgil per poder implementar l'Acord d'associació.

Amb la llei Òmnibus, el mateix Govern reconeix que Andorra necessita una llei que limiti la inversió estrangera. Una llei que no serà possible amb l'Acord d'associació i que l'acció del mateix Executiu confirma que l'administració és molt conscient que el país col·lapsarà amb l'Acord. Andorra té un problema greu quan, el mateix Govern que defensa el text pactat, considera necessària una llei incompatible amb l'Acord per protegir a Andorra dels efectes negatius d'una obertura econòmica com la que implica l'Acord d'associació.

7 d'agost del 2024

Resum dels problemes, contradiccions i solucions de l'Acord d'associació (Part 1)

Des de la Taula del Periòdic hem reunit un grup de professionals i experts per analitzar el text oficial de l'Acord d'associació i els seus estudis d'impacte. Entre avui i demà publiquem les dues parts d'una síntesi dels principals problemes i les principals contradiccions i solucions que hem revisat fins ara

1- La llei Òmnibus implica el reconeixement de Govern que l'Acord d'associació faria impossible la vida a Andorra a la majoria d'Andorrans

Comencem per destacar que, amb el projecte de llei òmnibus, Govern reconeix que Andorra és massa fràgil per suportar els efectes especulatius i de creixement quantitatiu descontrolat que ha provocat l'obertura econòmica. El mateix Govern ha hagut de concloure que és necessari posar uns límits a la inversió estrangera i dels residents. Uns límits que ens porten pràcticament a aquella remota època del prestanoms immobiliari. Resumint, Govern ha conclòs que l'obertura econòmica ha re-

duït la qualitat de vida de la majoria de la ciutadania, que no és sostenible per Andorra, que no es pot mantenir l'obertura econòmica que hem tingut fins ara.

Per altre costat, Govern sempre ha defensat que l'acord d'associació representava el pas final, l'assoliment de l'objectiu final de l'obertura econòmica. De fet, és indiscutible que el text oficial (anglès) de l'Acord d'associació comporta una obertura econòmica major que l'existent fins ara.

Estem davant d'una profunda contradicció del mateix Govern. Si l'Executiu es veu obligat a entrar un projecte de llei Òmnibus per tornar als límits de la inversió immobiliària de les èpoques del prestanoms, per aturar una especulació que fa impossible la vida dels andorrans, Govern no pot defensar un pacte amb la UE que obligaria a Andorra a una obertura econòmica superior a l'actual. Un Acord d'associació amb el que seria impossible per Andorra mantenir en vigor una llei que limités la lliu-

re circulació de capitals i persones al nivell que es projecta amb la llei d'Habitatge.

Aquesta és una contradicció fonamental de Govern que implica que el mateix Govern reconegui que el Principat no podria suportar l'obertura econòmica que implica el text pactat.

2- La ruptura de l'homologació i els conflictes de sobirania.

Andorra ha seguit un programa d'harmonització de normes per aconseguir una diferenciació homologada

L'Acord d'associació posaria fi a la diferenciació d'Andorra. L'obligació d'assumir tot el cabal comunitari relatiu a les activitats econòmiques i socials d'Andorra que implica l'Acord d'associació, posaria fi a la diferenciació (homologada). Donaria com a resultat l'homogeneïtzació econòmica i social d'Andorra amb la resta de la UE. L'Acord d'associació implicaria l'homogeneïtzació, la pèrdua de diferenciació. Seria la fi de la diferenciació homologada.

L'Acord d'associació també implicaria una confrontació de sobirania. La Constitució va atorgar la sobirania al poble andorrà i va crear un teixit institucional elegit de manera directa o indirecta pel poble sobirà. Amb l'Acord d'associació el poble andorrà no tindria cap representació a les institucions europees, mentre que Andorra quedaria sotmesa al poder legislatiu dels 27 i a estar sota el control judicial d'uns tribunals controlats pels 27 membres.

De fet, no tenen cap sentit els rumors que alguns andorrans aconseguirien llocs de treball amb grans remuneracions al Parlament Europeu o a altres institucions europees, atès que Andorra no tindrà cap poder executiu a la UE.

La realitat és que, amb la Constitució, Andorra va passar de dos Veguers a una sobirania popular. També és cert que, amb l'Acord, el poble andorrà passaria de l'actual sobirania popular a quedar sotmesa a la sobirania legislativa i al poder judicial de

«27 veguers», a estar sotmesa a 27 Estats forans.

3- El referèndum que planteja Govern no seria democràtic

Andorra, com Estat membre del Consell d'Europa s'hauria d'obligar, com fan totes les democràcies europees, a complir les directrius de la Comissió de Venècia del Consell d'Europa sobre referèndums. Hem analitzat extensament que Govern no compleix les obligacions d'igualtat d'oportunitats per als defensors del SÍ i per als defensors del NO. Com igualtat de recursos financers públics, igualtat de participació en els mitjans de comunicació públics, igualtat de recursos per fer estudis, igualtat de recursos per aportar informació a la ciutadania. Però sobretot, Govern no garanteix les obligacions de transparència i seguretat que haurien d'acompanyar el vot judicial. Un vot judicial que tant enrenou ha generat des de fa temps a les eleccions andorranes i que avui ha entrat a tràmit al Tribunal Constitucional, sotmès a greus acusacions.

4- La circulació de mercaderies continuarà sotmesa a controls duaners

Contràriament al que Govern havia afirmat, el text de l'Acord demostra que la UE no ha acceptat el nostre IGI com un impost homologable amb l'IVA. També queda confirmat que la UE no ha acceptat que el nostre tipus general d'IGI del 4,5% sigui un tipus homologable amb el tipus general mínim del 15% d'IVA exigint per les directives comunitàries.

Per tant, amb l'Acord, seria impossible la lliure circulació de mercaderies.

La realitat és que totes les mercaderies que Andorra exporti o importi encara serien subjectes a despatx de Duana, amb les corresponents pèrdues de temps, paperassa, despeses i liquidacions creuades d'IVA i

L'Acord d'associació suposaria la pèrdua de la diferenciació d'Andorra i l'homogenització amb la UE

d'IGI, com fins ara.

La realitat és que Andorra no aconseguiria l'objectiu que tothom considerava com el principal objectiu de l'Acord d'associació al mercat únic: no s'aconsegueix la lliure circulació de mercaderies. Les mercaderies continuen sotmeses a control duaner.

5- No és cert el missatge de la por que la UE prendria represàlies contra Andorra si sortís NO Govern va acompanyar l'anunci del referèndum sobre l'Acord d'associació amb missatges de la por. Per exemple, el missatge tan estès que després de tants anys de negociació, Andorra no pot dir que NO a l'Acord d'associació perquè seria una ofensa que la UE no ens perdonaria. El missatge de la por que la UE prendria represàlies com cancel·lar l'Acord duaner actual, l'Acord monetari o els acords de bon veïnatge.

Aquests missatges de la por són falsos i Govern sap que ho són.

Govern sap perfectament que totes les decisions de la UE es prenen per escrit i que han de

passar els estrictes processos de controls i garanties democràtiques. A la UE no es prenen decisions en calent, ni decisions des de la perversitat o des de la revenja personal. Tot diplomàtic de carrera sap perfectament que la UE mai actuaria de manera mesquina o irrespectuosa vers la decisió d'una ciutadania sobirana.

Després d'aquests missatges de la por que Govern va fer córrer, hem vist com l'Executiu ha deixat de dir aquestes absurditats. Sens dubte per què algú de la UE els ha fet veure que Brusselles no es pot deixar dir aquestes coses, i perquè algú de la UE ha fet veure a Govern que no es deixaran dir que Brusselles actuaria al marge de la llei contra decisions democràtiques d'un poble sobirà. Avui en dia, Govern ha deixat de dir aquests disbarats i la veritat és que ja queden pocs ciutadans que repeteixin els missatges de la por que Govern va fer circular. Tothom ha anat veient que no tenen cap fonamentació ni cap credibilitat.

Diguem-ho clar, si el resultat del referèndum és un NO rotund, la UE simplement deixarà de costat l'agenda de l'Acord

d'associació i continuarem amb els acords firmats fins ara. Sens dubte encara explorarem vies de bon veïnatge com sempre s'ha fet. Altres països s'han retirat de negociacions Mònaco o han dit NO, via referèndums, com Suïssa i tots els acords anteriors que tenien aquests països amb la UE segueixen en vigor i continuen treballant, des de la diplomàcia i el respecte mutu, per trobar vies d'entesa i de bon veïnatge.

Aquest dijous tractarem el problema de l'errònia lectura que Govern fa sobre les quotes de permisos de residència, sobre els reagrupaments familiars i la importància que tenen els problemes de fons de l'estudi d'impacte de Govern (fet i presentat per l'AR+I). Avançarem alguns dels temes que tractarem després de Meritxell com l'erròni càlcul de l'impacte de l'Acord en el sector financer, que no serà tan positiu com diu l'AR+I.

Demà destacarem una important solució per a Andorra: el fort impacte positiu per a Andorra que tindria un rotund NO al referèndum. Un NO rotund al referèndum que seria un gran SÍ a una Andorra sostenible, amb un creixement econòmic i social de qualitat, lluny de les tensions que crea l'actual creixement especulatiu de quantitat i que s'agreguaria amb l'Acord d'associació.

8 d'agost del 2024

Acord d'associació: resum de problemes i solucions alternatives (Part 2)

6- L'errònia lectura de Govern dels límits en les quotes d'immigració

L'Acord d'associació obliga Andorra a crear un nou estatus de resident anomenant "resident permanent". Un cop l'Acord entri en vigor, tota persona amb passaport d'un Estat membre de la UE -que a partir de l'1 de gener 2027 compleixi els requisits del Capítol IV de la Directiva 2004/38- passa a tenir dret a ser resident permanent al Principat.

Tota persona que obtingui el dret a residència permanent ja no requerirà renovar autoritzacions de residència i, en conseqüència aquestes persones deixen de comptar-se com autoritzacions en vigor a partir del moment que obtenen la residència permanent. Tenen un estatus superior. De fet, tenen els mateixos drets que un andorrà excepte el de presentar-se a eleccions i votar.

Per tant, les persones que aconseguen el dret a resident permanent ja no es compten en el total de residències en vigor d'un determinat any, qüestió que és molt important als efectes de calcular quants nous permisos de residència ha d'atorgar Andorra segons les dues fórmules matemàtiques que estableix l'Acord: la que determina els nous permisos a atorgar com la diferència entre les autoritzacions en vigor en aquell moment i la mitjana d'autoritzacions en vigor dels cinc anys precedents més un percentatge d'increment; i la fórmula matemàtica que, en cas que les autoritzacions en vigor d'un any siguin inferiors a les de l'any precedent, Govern ha d'atorgar el total de nous permisos que sigui necessari per compensar aquesta disminució.

És indiscutible que aquest dret a residència permanent, avui, no existeix a Andorra i sols existiria un cop l'Acord d'associació entrés en vigor.

Govern ha fet els seus càlculs de quotes d'immigració com si tot ciutadà de la UE amb més de cinc anys de residència ja tingués dret a residència permanent de manera retroactiva des de 2015 i això porta a Govern a no incloure als residents de més de cinc anys dins del total d'autoritzacions en vigor. Aquesta interpretació ens sembla contrària a la que el text fa, literal, a més de tenir un doble efecte important, i és pel qual s'explica les baixíssimes quotes que Govern ha estimat; per una banda, divideix per tres les quotes a atorgar entre la data d'entrada en vigor de l'Acord i el 2028, i per l'altra, elimina "l'efecte 1 de gener 2027" que és la data a partir de la qual

de l'Acord d'associació.

7- L'errònia lectura de Govern dels reagrupaments familiars

Avui Andorra aplica unes duríssimes condicions per fer reagrupaments familiars, basades en l'exigència d'uns salaris mínims (i la corresponent cotització a la CASS) per cada persona reagrupada; o en exigir unes aportacions econòmiques mínimes per obtenir la residència per reagrupament.

Amb l'Acord, desapareixerien les actuals limitacions al reagrupament per als residents amb passaport d'un Estat membre de la UE. L'annex VIII, apartat III de l'Acord és clar: tot familiar (tingui la nacionalitat que tingui) d'un ciutadà d'un Estat membre de la UE amb autorització de residència a Andorra o amb estatut de resident permanent, té dret a obtenir la mateixa

andorranes actuals de reagrupament) i que passarien a gaudir del dret a reagrupar tots els seus familiars en primer grau, serien més de 20.000 persones.

8- Informes d'impacte de base fluixa i resultats contradictoris

Govern (AR+I) ens ha presentat un estudi d'impacte fet amb eines de simulació que simplifiquen l'economia andorrana com un model d'estricta economia neoclàssica. Un model d'equilibri general aplicat en què tot queda explicat per unes equacions d'equilibri perfectes, que poca cosa tenen a veure amb els comportaments de l'economia andorrana i que no haguesin previst cap de les nostres crisis. Un estudi que s'ha fet sense tenir cap dada sobre el creixement futur d'Andorra en cap supòsit i que incorpora artificialment que Andorra tindrà el creixement que l'OCDE preveu per a la UE dels 27. Un informe que quantifica l'impacte econòmic de l'Acord d'associació en uns creixements ridículs: un creixement de l'1% del PIB per al 2030, un creixement de les exportacions de 23 milions per al 2033, un creixement de les importacions d'un 3% i establert a partir del supòsit que les importacions s'expliquen tan sols pel nivell d'aranzels. Destaquem la fredor de l'informe que remarca que la llibertat de circulació de persones posarà pressió a la baixa als sous i arriba a dir, negra sobre blanc, que això tindrà l'efecte positiu d'augmentar la competitivitat de la producció del país.

9- La gran oportunitat per Andorra si el resultat del referèndum és NO

Govern és el primer a reconèixer

L'Acord d'associació provocaria l'entrada de 31.000 nous residents permanents el 2028, segons estimacions

l'Acord d'associació activa el dret a residència permanent i provoca una disminució d'unes 31.000 persones (segons les xifres de l'AR+I) que fins aquella data tindrien autoritzacions en vigor i que deixarien de comptar com a tals per què passarien a tenir residència permanent. Un "efecte 1 de gener 2027" que obligaria d'Andorra a atorgar 31.000 nous permisos a ciutadans de la UE durant el 2028. Una obligació que, de fet, implicaria la lliure circulació de persones sense límits de quotes com, de fet, estableix el protocol específic per a Andorra

autorització o estatut que el seu familiar resident a Andorra. Sense límits i amb tots els drets sanitaris, d'escolarització, econòmics i de prestacions socials.

Govern estima que sols 22 persones a l'any s'acolliran a aquest reagrupament familiar. Una xifra artificialment baixa i que Govern no justifica. Una estimació especulativa de Govern que ens sembla impossible atès que actualment els residents a Andorra dels Estats membre de la UE que no poden gaudir de reagrupament (per no tenir els sous mínims que obliguen les normes

-ara que han fet el mal amb una obertura econòmica temeràriament especulativa- que Andorra necessita una llei Òmnibus que controli la inversió estrangera i les bombolles especulatives que distorsionen els equilibris econòmics i socials d'Andorra. Per tant, Govern passa a ser el primer que reconeix que Andorra no podrà sobreviure a la bombolla que es produirà per l'obertura econòmica que comporta l'Acord. Un Acord d'associació que prohibiria una llei limitativa de la llibertat de circulació de capitals i persones com l'actual projecte de llei Òmnibus.

Per altre costat, les Eleccions Europees han demostrat el cansament de molts ciutadans europeus amb Brussel·les: més del 50% d'abstenció i un vot creixent dels euro-escèptics o euro-fatigats.

Constatem que cada dia hi ha més persones amb projectes econòmics i socials de qualitat que somien en conduir les seves activitats des d'un territori geogràfic europeu però sense quedar subjectes a les ofegants directives comunitàries.

Una Andorra que voti un NO rotund, passaria el positiu i clar

missatge que volem ser un territori europeu que no vol quedar sotmès a les directives comunitàries, que vol diferenciació, que vol controlar els seus fluxos migratoris, que vol controlar les seves fronteres i duanes, que fa de la seguretat una prioritat d'Estat, que vol controlar la inversió especulativa estrangera... un missatge que finalment atraurà projectes de qualitat.

Un missatge que finalment ens alliberarà dels projectes especulatiu i de quantitat que fins ara han vingut a Andorra, atrets pel missatge d'associació amb la UE que Govern ha mantingut des del 2011.

10- Temes que tractarem després de Meritxell

Després del parèntesi estival analitzarem a fons altres temes, molt importants per decidir sobre l'Acord d'associació.

Entre altres temes, revisarem com, des de Govern (AR+I) s'han manipulat els resultats dels impactes de l'Acord d'associació assignant paràmetres artificiosos en els estudis d'impacte sectorials.

Per exemple, destacarem com seria un càlcul ben fet de

l'impacte de l'Acord d'associació en el sector financer. Constatem que, segons l'estudi d'impacte de Govern (AR+I), l'únic sector que tindria un resultat realment positiu seria el sector financer, però quan analitzem les fórmules matemàtiques utilitzades per calcular els resultats del sector financer, constatem que determinen el resultat a partir d'un únic paràmetre que és la disminució de barreres no aranzelàries al sector financer. Un artifici que no té en compte altres paràmetres afectats per l'acord financer, com la pèrdua de credibilitat del sector que resulta de la dura posició dels supervisors europeus i de les brutals mesures de control i examen que aplicaran des de Brussel·les al sector financer i als seus clients si es ratifica l'Acord.

Després de Meritxell revisarem els estudis sectorials. Destacarem el dur impacte que el text pactat tindrà sobre el sector agrícola i ramader andorrà. Destacarem el dur impacte que l'Acord tindrà en la reducció de salaris i la forta substitució de càrrecs alts i mitjans tant a l'Administració central com a les comunals i a les grans empreses. Càr-

recs que ràpidament serien substituïts per professionals d'Estat membres de la UE que tenen millor experiència en la interpretació i aplicació de l'ampli cabal de directives i reglaments que Andorra hauria d'aplicar de cop amb l'entrada en vigor de l'acord d'associació.

Un altre tema que tractarem a fons i al que hi dedicarem esforços i donarem veu serà el procés d'acompanyament a la Plataforma del NO a l'Acord d'associació i SÍ a una Andorra sostenible i de qualitat. Una plataforma transversal del NO a l'Acord que, ben segur, sorgirà naturalment agrupant els diferents grups de ciutadans, sectors d'activitat i plataformes ciutadanes i polítiques que, progressivament, s'aniran organitzant per tenir una estructura per aportar informació completa, clara i transparent a la ciutadania sobirana i per supervisar el procés electoral, tant a la Batllia com a les meses electorals.

Ens comprometem a tractar, amb transparència, una llarga llista de temes d'estudi i de propostes de solucions significatives que publicarem després de Meritxell. Bon estiu a tothom!

11 de setembre del 2024

L'encariment de l'habitatge serà el principal efecte de l'Acord

L'Acord d'associació seria la causa que tindria com efecte que a Andorra es produís una bombolla especulativa immobiliària superior a la que ha causat l'obertura econòmica.

Efectivament, l'encariment de l'habitatge seria el principal, i gairebé únic efecte de l'Acord d'associació del que podem estar segurs. La realitat és que l'Acord d'associació no tindria efectes rellevants de creixement econòmic a cap altre

sector del país. La causa és que l'Acord està fonament en cinc grans desencerts dels negociadors de l'Acord d'Associació:

1- L'Acord no accepta l'IGI d'Andorra del 4,5% sobre bens, com un IVA homologat per a mercaderies, amb l'efecte que Andorra no tindria un accés lliure de mercaderies al mercat únic europeu i les mercaderies s'haurien de continuar aturant a les duanes per fer, com a mínim, els papers i la

liquidació de IGI-IVA a les duanes. A més, continuarien els controls de les duanes als ciutadans estrangers que han fet compres a Andorra. Amb l'efecte que no s'aconseguiria un accés lliure al mercat únic i continuaríem com fins ara, aturant-se tot a la Duana.

2- L'Acord tampoc accepta l'IGI d'Andorra del 4,5% sobre serveis com un IVA homologat per a serveis, amb l'efecte que les empreses andorranes

prestadores de serveis no gaudirien d'un número fiscal NIF-IVA intracomunitari que es pogués inscriure al ROI (Registre d'Operadors Intracomunitaris), amb l'efecte que les empreses i autònoms andorranos no podrien facturar serveis intracomunitaris, no podrien facturar serveis rebuts fora d'Andorra. Amb l'efecte que no es podrien desenvolupar activitats

Passa a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

de prestació de serveis internacionals des d'Andorra.

3 - La negociació de l'Acord ha comés el gran error de deixar de costat la negociació paral·lela del control fronterer, tot i que la UE, al març 2024, va emetre un mandat de negociació amb Andorra per resoldre el problema de les Entry-Exit Visa EES. Ara, Govern ha de negociar a correu abans del novembre per evitar el bloqueig de la frontera. Els negociadors andorrans han comés el desencert de no estudiar a fons els avantatges de ser un país Schengen, com Suïssa, com Liechtenstein o gairebé Schengen com Mònaco. Govern ha comés l'error de no negociar, en paral·lel, l'entrada d'Andorra com país Schengen. Avui ningú pot discutir que, per a Andorra,

ser territori Schengen sí que esdevé essencial per a un país que rep milions de visitants per carretera.

4 - La negociació dels serveis financers porta més de 10 anys de recorregut i s'ha fet tan malament que va acabar amb la duríssima carta de tots els reguladors financers de la UE, mostrant la seva oposició frontal a la lliure circulació de serveis financers entre la UE i Andorra, en tots dos sentits.

5 - La negociació de la llibertat d'establiment, conjuntament amb la llibertat de circulació de capitals i d'inversió en bens immobles ens portaria a un escenari sense limitacions de fet - per a tota empresa o persona d'un Estat membre de la UE - per comprar immobles a Andorra. Tants com vulgui. I especular tant com vulgui. Sempre que un estat tercer signa un acord que obre o

EL PERIÒDIC

que obrirà la llibertat d'establiment als ciutadans de la UE (com seria el cas si es firmés l'Acord d'associació), es produeix una bombolla immobiliària i el preu dels immobles mai tornen a ser els que eren. De fet, sembla absurd que Govern proposi la Llei Òmnibus per limitar els efectes de l'obertura econòmica, al mateix temps que Govern proposa un Acord d'associació amb uns efectes especulatius sobre l'immobiliari que serien molt superiors als de l'obertura eco-

nòmica. Evidentment, la signatura de l'Acord d'associació deixaria sense efecte la Llei Òmnibus.

Aquestes cinc grans desencerts fan que l'Acord d'associació sols tindria un efecte econòmic rellevant: l'encariment de l'immobiliari, i fa que l'Acord d'associació no tindria cap efecte econòmic rellevant en cap sector econòmic andorrà existent, ni facilitaria la diversificació econòmica.

En propers articles analitzarem en detall els efectes que aquests cinc desencerts tindrien en cadascun dels sectors econòmics del país i analitzarem en detall per què l'Acord d'associació no seria un facilitador de nous sectors econòmics. Avui sols volem destacar una certesa: que entre l'Acord d'associació i l'encariment de l'habitatge existiria una relació causa efecte.

18 de setembre del 2024

Aquest Acord d'associació, a part que no és la solució, va per a molt llarg

L'Acord d'associació seria un acord mixt que haurà de ser ratificat per la UE i per cadascun dels 27 estats membres que la conformen. Un procés que pot requerir canvis del text imposats per alguns països i que, en el millor dels casos, requerirà molt temps per a la seva ratificació per part de cadascun dels 27 estats membres. La UE ho té molt clar i, per això, el document que va publicar la UE no es titula Acord d'associació, sinó que és un document relatiu a «la signatura i l'aplicació PROVISIONAL de l'Acord d'Associació amb Andorra». La realitat és que l'Acord sols es podrà aplicar de manera PROVISIONAL durant molts anys.

De fet, la UE parteix de la base que Andorra tindrà una aplicació PROVISIONAL de l'Acord i, segons el punt 3 del Memoràndum Explicatiu de l'Acord, aquest període provisional d'aplicació «ha de permetre a Andorra l'actualització molt voluminosa i imminent del cabal de la UE inclòs en els Protocols d'Estats associats i els annexos de l'Acord d'associació».

La realitat és que les llargues aplicacions provisionals dels acords amb la UE són típiques en relació amb els acords que requereixen la ratificació dels 27 estats membres, a més de la ratificació de la UE. Per exemple, l'acord econòmic i comercial del Canadà es va

signar el 2016 i, avui dia, nou estats membres de la UE encara no l'han ratificat. L'acord del Canadà continua el seu lent procés d'aplicació provisional.

Les aplicacions provisionals dels acords amb Brussel·les són ben conegudes per què els acords amb la UE sols es poden signar directament amb la UE si són relatius a temes que són competència exclusiva de la UE. Si un acord inclou competències que no són exclusives de la UE, les quals són competències compartides entre els 27 estats membres i la UE, aleshores ha de ser signat tant per la UE com per cadascun dels 27 estats membres (ratificació mixta).

Tot diplomàtic que es relaciona amb la UE sap quines són les competències exclusives de la UE i quines són les compartides. Les exclusives estan clarament definides a l'article 3 del TFEU (Tractat de Funcionament de la Unió Europea) i les competències compartides entre la UE i els 27 estats membres estan clarament definides a l'article 4 del TFEU.

Reproduïm el punt 2 de l'article 4 del TFEU:

2. Las competencias compartidas entre la Unión y los Estados miembros se aplicarán a los siguientes ámbitos principales: a) el mercado interior; b) la política social, en los aspectos definidos en

el presente Tratado; c) la cohesión económica, social y territorial; d) la agricultura y la pesca, con exclusión de la conservación de los recursos biológicos marinos; e) el medio ambiente; f) la protección de los consumidores; g) los transportes; h) las redes transeuropeas; i) la energía; j) el espacio de libertad, seguridad y justicia; k) los asuntos comunes de seguridad en materia de salud pública, en los aspectos definidos en el presente Tratado.

Per tant, serien competències compartides entre la UE i els 27 estats membres, per exemple, les competències en energia. L'Acord d'associació conté moltes qüestions relatives a energia, entre elles totes les especificitats relatives a FEDA.

Per exemple, també són competències compartides les relatives a transports, al medi ambient, al mercat interior, a seguretat social, a xarxes trans-europees, a agricultura... i l'Acord d'associació conté articles i especificitats en aquests camps.

Per tant, ens sembla clar que l'Acord d'associació seria un acord mixt que requerirà la ratificació de la UE i de tots els seus 27 estats membres, el

qual és un procés llarg perquè requereix passar el text pels parlaments nacionals de cada estat membre. De manera que, en alguns casos, haurà de passar per sistemes de doble càmera i en casos federals com Alemanya o Àustria haurà de passar pels 'länder' i a Bèlgica haurà de passar per les regions.

Segurament Govern volia fer una ratificació ràpida de l'Acord per entrar en fase d'aplicació provisional, pendent de la ratificació dels 27 estats membres i qui dia passa any empeny. Segurament Govern volia invocar l'aplicació provisional de l'Acord - seguint les disposicions de l'article 112.2 de l'Acord marc mentre la UE faria el llarg procés de ratificació. Però Govern no ha pogut ratificar ràpidament l'Acord perquè totes les enquestes que ha fet haurien sortit amb un guanyador clar: el NO... i Govern ha anat posposant el referèndum i avui estaria clar que encara que sortís Sí al referèndum, seria un Sí a un llarg període d'aplicació provisional i un Sí a tots els punts d'interrogació sobre els canvis que poden imposar els diferents estats membres.

Segons les campanyes electorals del 2019 i del 2023, Govern hauria basat el seu model de país en diversificar l'economia per mitjà d'un acord amb la UE. Segons Govern, aquest Acord havia de permetre un lliure accés al mercat únic, sense aranzels, sense duanes, amb lliure prestació de serveis a la UE per part d'empreses andorranes i lliure circulació de serveis financers andorrans a la UE. Govern va afirmar en campanya electoral que la UE acceptaria el nostre IGI del 4,5% com un IVA homologat perquè la UE havia acceptat l'IVA de Liechtenstein del 7,7% (ara del 8,1%). Però no ha estat així i Govern no ha aconseguit que la UE accepti el nostre IGI del 4,5% com IVA, fet que ha descafeïnat totalment l'acord. L'Acord d'associació manté les duanes, manté l'obligació dels camions a aturar-se a les duanes per liquidar l'IVA-IGI, els nostres visitants han de parar a les duanes per pagar l'IVA de les seves compres, les empreses andorranes no poden tenir un número de NIF-IVA intracomunitari de forma que no es poden estructurar activitats d'operacions de prestació de serveis des d'An-

dorra. Un fracàs total, perquè no s'han assolit les lliures circulacions que podien diversificar les economies. La realitat és que l'acord que havia de ser un senzill acord d'accés d'Andorra al mercat únic europeu no ha estat possible per l'error de partida de Govern amb l'IVA i, finalment, ha fet un complexíssim Acord d'Associació que toca tantes qüestions que requereix l'acord de tots i cadascun dels estats membres. El text és tan complex que no tan sols serà de lenta ratificació, sinó que, a més, se senten veus que afirmen que certs estats membres exigiran en modificar el text.

Aquesta realitat ens porta a un escenari on les principals hipòtesis de Govern se n'han anat en orris i ens trobem en una situació en què el model de país de Govern - aquell model de diversificació ràpida per la via de l'Acord d'associació - esdevé inviable.

Una situació que cada dia és més clara i cada dia també seria més clar que requereix que es torni a la Política d'Estat d'Andorra, en majúscules i ens deixem d'ocurrències de campanya electoral. Andorra necessita una profunda reflexió de país i de model.

25 de setembre del 2024

L'obligació d'homogeneïtat de l'Acord d'associació és la submissió d'Andorra

Homogeneïtat que crea l'obligació de complir i que sotmet, però sense gaudir dels drets de qui és membre Govern sempre ha dit que l'Acord d'associació seria un acord per accedir lliurement al mercat únic o mercat interior de la UE. Que no seria una accessió plena, ni res que se li assemblés. Així consta a la web de Govern. Si anem

a la web del PS (que és membre del pacte nacional) també podem llegir - en línia amb el que sempre havia dit Govern - el següent:

«L'Acord d'associació d'Andorra amb la UE només preveu la participació en el mercat únic, que és un espai econòmic i monetari. Al contrari, no preveu que la UE tingui

d'altres competències fora de les associades al mercat únic, com per exemple en política exterior, la fiscalitat, ni en seguretat, ni en justícia, ni en política regional i de cohesió, ni en política agrícola, ni en turisme, ni en cultura, ni en educació (exceptuant el reconeixement de qualificacions professionals), ni en esport,

entre d'altres».

Però el propi vicepresident executiu Šef ovi de la Comissió Europea va contradir oficialment la versió de Govern. Les declaracions del vicepresident a la roda de premsa del 12 de desembre 2023 van deixar molt clar que l'Acord d'as-

Passa a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

sociació amb Andorra, «va més enllà de qualsevol Acord d'associació que la UE hagi fet amb un país tercer». De fet, Šef ovi va confirmar que l'Acord d'associació entra en «els àmbits de recerca i desenvolupament, l'educació, la política social, el medi ambient, la protecció dels consumidors, la cultura o la cooperació regional», i el que és molt més rellevant: que l'Acord d'associació sotmet Andorra al principi d'homogeneïtat en totes les seves àrees.

Govern no ha explicat amb claredat que l'Acord d'associació implica que Andorra haurà de complir per sempre l'obligació d'homogeneïtat en l'aplicació i la interpretació de la normativa europea. Això implica que Andorra quedarà sotmesa a acceptar tot el cabal comunitari present i futur relatiu a totes les àrees de l'Acord d'associació - per garantir una aplicació homogènia del dret comunitari -. Implica també que, en cas de conflicte en l'aplicació o interpretació d'una norma, seran les institucions europees qui tindran el poder de jutjar i decidir, amb la finalitat de garantir una interpretació homogènia de les normes europees.

Efectivament, l'Acord estableix repetidament el principi i l'obligació d'homogeneïtat a Andorra. L'objectiu d'homogeneïtat condueix a una forma d'integració sense pertinença. Comporta una entrada encoberta d'Andorra a la UE, en el sentit que Andorra hauria de fer cessions molt importants a la UE de la sobirania legislativa i de la judicial, però amb el problema que Andorra no tindria els drets d'una pertinença com Estat membre. I amb l'absurditat que, amb el text actual, Andorra continu-

aria sense accés lliure real al mercat únic.

Efectivament, el principi d'homogeneïtat té una doble implicació: (1) l'homogeneïtat en l'adopció i aplicació de la normativa europea i (2) l'homogeneïtat en la interpretació de la normativa europea.

El Capítol 3 de l'Acord no deixa lloc a dubte sobre l'obligació d'Andorra de complir el principi d'homogeneïtat en l'adopció i aplicació de les normes europees. Implica l'obligació d'Andorra d'adoptar i d'aplicar tot el cabal comunitari actual i futur en tots els àmbits de l'Acord d'associació que, com hem vist, no es limiten a les qüestions dels funcionament del mercat únic. Per tant, Andorra haurà de fer una cessió forta de la seva sobirania legislativa.

Tanmateix, Andorra també tindrà l'obligació de complir amb una «interpretació homogènia» dels actes normatius europeus. En aquest sentit, hem de destacar que l'Acord d'associació comportaria una gran cessió de sobirania judicial en favor de les institucions de la UE. A un nivell mai vist per a un país ter-

cer. A un nivell superior al nivell de les cessions fetes per països com Liechtenstein. De fet, l'Acord d'associació incorpora Andorra als mecanismes d'execució jurídica de la UE. Efectivament, destaquem tres qüestions de cessió de sobirania judicial que l'Acord ens obligaria a aplicar:

- Serà la Comissió Europea qui farà complir les normes de competència dins del mercat únic ampliat (que inclouria el territori d'Andorra), de forma que, si Andorra estableix unes ajudes a persones andorranes i la Comissió considera que són contràries a les normes europees, la Comissió pot iniciar directament un procediment d'infracció davant el TJUE.

- Si la Comissió Mixta Andorra-UE no es posa d'acord en cas d'un conflicte entre Andorra i la UE sobre l'aplicació de normes de la UE, la Comissió pot remetre el cas directament al TJUE sense requisits previs.

- Sols el TJUE podria revisar la seva validesa/legalitat d'actes legals de la UE, encara que vagin dirigits a persones o institucions d'Andorra.

La conclusió és que Govern no va aconseguir l'objectiu de signar simplement un Acord d'associació per accedir al mercat únic - que era el projecte inicial -. Govern pretenia que la UE acceptés l'IGI del 4,5% com un IVA homologat, fet imprescindible per aconseguir una lliure circulació de béns sense aturar-se a les Duanes i per aconseguir una lliure prestació de serveis dins del mercat únic, però la UE va dir no a un IGI del 4,5%. La impossibilitat d'assolir la hipòtesi de partida de Govern va donar lloc a una fugida endavant de l'Executiu, el qual ha acabat negociant i acceptant un Acord 'òmnibus' que cobreix un munt d'àrees i que ha acabat sent un acord sotmès al principi d'homogeneïtat. Principi que comporta una forta cessió de la sobirania legislativa i de la judicial, però sense gaudir ni tan sols d'un accés lliure real al mercat únic ni de la resta de drets d'un Estat membre. Podem parlar d'una integració sense pertinença. És a dir, d'una obligació de complir i d'estar sotmès, però sense gaudir dels drets del qui pertany. .

2 d'octubre del 2024

Es confirma: Andorra podrà mantenir l'estatu quo després d'un NO al referèndum

El cap de Govern, Xavier Espot, i el secretari d'Estat, Landry Riba, han utilitzat un argument central al llarg de les nombroses reunions de poble per explicar l'Acord d'associació. Han formulat - de diferents maneres - que un NO a l'Acord d'associació implicaria la fi de l'estatu quo actual, que Andorra no podria mantenir l'acord duaner actual ni altres acords amb la UE o amb els seus estats membres.

El 13 de desembre del 2022 - sí, del 2022 - Espot i Riba van explicar l'estat de les negociacions de l'Acord d'associació en una reunió pública a Andorra la Vella. Ja des d'aquell primer moment, el missatge que va destacar la premsa va ser que un NO a l'Acord implicaria la fi de l'estatu quo, la fi de les actuals relacions entre Andorra i la UE. Fins i tot van deixar anar que Suïssa tenia molts problemes amb la UE per haver dit NO, via referèndum, a un Acord d'associació amb la UE. Aquest missatge catastrofista ha anat acompanyant les intervencions de Landry i Espot i es va accentuar quan Mònaco va aturar les negociacions amb la UE el 15 de setembre de 2023. Ara s'ha complert el primer any de la suspensió de les negociacions de Mònaco amb la UE. Considerem que aquesta efemèride invita a revisar si s'han complert les conseqüències catatròfiques que, segons el nostre Govern, Mònaco patiria per haver suspès la negociació amb la UE. És el moment de verificar si un petit Principat pot dir NO a la UE i, al mateix temps, pot mantenir l'estatu quo. Analitzem els principals

elements de l'estatu quo de Mònaco amb la UE, la seva situació després del NO a l'Acord d'associació i el paralelisme que podem establir amb Andorra:

1- Unió duanera

Confirmat: Mònaco manté el seu estatu quo duaner amb la UE. No s'han complert els missatges catastrofistes del nostre Govern. Com els missatges que França tancaria la duana amb Mònaco, que posaria controls limitatius al pas de camions, que posarien fi a l'acord duaner. La realitat és que la situació duanera de Mònaco no ha canviat en res. La Unió duanera entre França i Mònaco data de 1865, es va renovar el 18 de maig 1963 i fruit d'aquesta unió duanera amb França - el 1968 -, Mònaco va passar a ser part del territori duaner comunitari. Avui l'estatu quo duaner de Mònaco continua igual que fa un any. Fet que confirma que en el cas d'un NO al referèndum d'Andorra, continuarem mantenint el nostre vell acord duaner amb la UE que tan bé funciona.

2- Acord fronterer amb l'espai Schengen

Mònaco es considera un espai «gairebé Schengen» fruit del seu històric acord de lliure circulació de persones amb França. Mònaco avui dia continua tenint frontera Schengen al Port marítim i a l'heliport, i les fronteres a les carreteres i a l'estació de tren continuen sent de lliure circulació Schengen. Ha passat un any des del NO de Mònaco a la negociació amb la UE i el seu estatu quo fronterer conti-

nua amb els mateixos privilegis. De fet, Mònaco no té cap problema amb la nova normativa EES (sistema d'entrada i sortida) que la UE ha de posar amb territoris no Schengen, atès que Mònaco és «gairebé Schengen». En canvi, Andorra encara està negociant amb la UE a veure com se soluciona l'aplicació de la normativa EES a les nostres fronteres i continuem amb el risc d'un bloqueig fronterer, mentre que Mònaco manté el seu estatu quo fronterer i no té cap problema amb l'aplicació del nou sistema EES de control a les fronteres.

3- Revenges en forma de llistes grises

Govern ha deixat anar les *fake news* d'una relació causa-efecte entre el NO de Mònaco a la negociació de l'Acord d'associació i el fet que el GAFI hagi posat a Mònaco a la seva llista grisa. En primer lloc, és important destacar que és fals que hi hagi una relació causa-efecte entre el NO de Mònaco i la seva entrada a la llista grisa del GAFI, per tres motius objectius: (1) La llista grisa la fa el GAFI. El GAFI no és un organisme de la UE. El GAFI és un organisme mundial que actualment està format per 40 estats o organismes supranacionals i la UE no té un control directe sobre les decisions del GAFI. (2) La relació d'un Estat amb la UE no determina si un Estat està dins o fora de la llista del GAFI. De fet, hi ha dos països que continuen estant a la llista grisa del GAFI tot i ser estats membres de la UE: Croàcia i Bulgària. (3) L'informe d'avaluació del GAFI que va comportar l'entra-

da de Mònaco a la llista grisa data del desembre 2022, molt abans que Mònaco aturés la negociació el 15 de setembre 2023. Per tant, el NO de Mònaco a l'Acord no va ser la causa de la seva entrada a la llista grisa del GAFI i podem confirmar que un NO al referèndum a Andorra no implicaria que Andorra entrés a cap llista grisa per revenja de Brussel·les. Deixant a part que Brussel·les no fa aquests disbarats.

4- Evolució de l'economia

Segons el nostre Govern, un NO a l'Acord d'associació havia de deixar a Mònaco sense possibilitats de diversificació econòmica i havia de comportar la seva decadència econòmica. La setmana passada Mònaco va celebrar el festival dels iots. El resultat va ser més innovació naval que mai, més super-iots que mai, totes les grans empreses navals presents, els restaurants apujant els preus un 30%, els hotels plens, les botigues plenes. Aquesta setmana hi ha el congrés de paqueteria de luxe. Tots els hotels plens, els restaurants plens, les botigues plenes. Cada setmana Mònaco continua celebrant un esdeveniment amb projecció internacional. El poder de convocatòria de Mònaco continua creixent i el NO a l'Acord d'associació no ha estat un factor limitatiu a la seva diversificació o al seu creixement de qualitat. Per tant, es confirma que el creixement i diversificació de l'economia d'un Principat no té per què dependre d'un NO a l'Acord d'associació.

Passa a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

5- Relacions institucionals

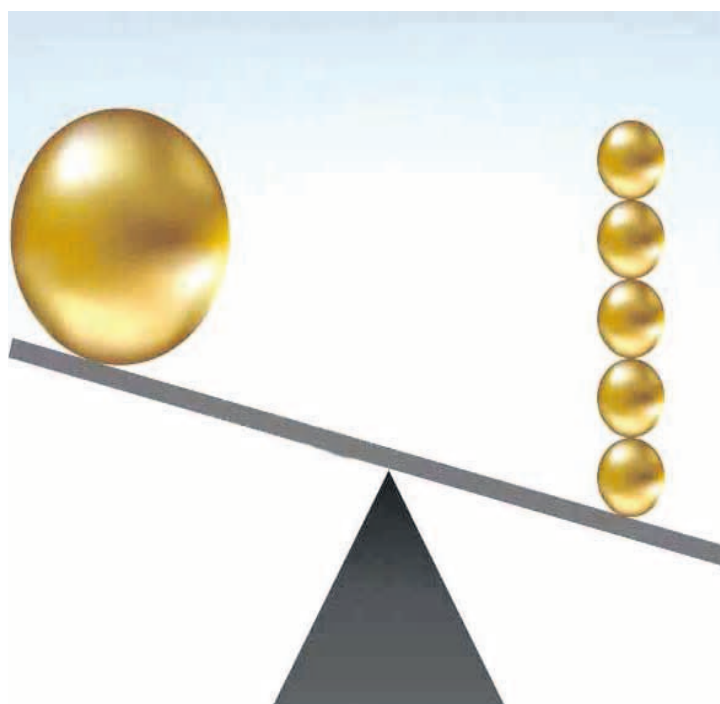
Segons el nostre Govern, el NO de Mònaco ocasionaria problemes en les relacions institucionals i especialment amb França. Les relacions entre Mònaco i França continuen sent de germanor i podem destacar un fet d'aquest estiu: no estava previst en el recorregut oficial, però finalment la flama olímpica va passar el 18 de juny per Mònaco. Sis relleus dins de Mònaco i el príncep Albert II la va portar fins a la porta d'Honor del Palau. Un veritable reconeixement a la sobirania monegasca i una mostra de l'estima de França i del món olímpic vers Mònaco.

6- Habitatge

El NO de Mònaco a la negociació de l'Acord ha permès

a Mònaco mantenir el privilegiat statu quo en habitatge dels seus ciutadans. Avui, el 100% dels ciutadans monegascs continuen gaudint d'un habitatge de qualitat dins de Mònaco, sigui de propietat o, com passa en el 60% dels casos, pisos controlats per l'Administració que es posen a disposició dels ciutadans monegascs en unes condicions adaptades a cada cas.

Hem revisat que, després d'un any de dir NO a la negociació de l'Acord d'associació, Mònaco manté el seu statu quo i continua creixent amb qualitat. Fet que ens confirma empíricament que un NO d'Andorra a l'Acord d'associació també permetria mantenir l' statu quo d'Andorra. Però, sobretot, també ens confirma que el creixement econòmic i la qualitat de vi-

da dels ciutadans depèn de la qualitat del model d'Estat. No depèn de la simplicitat d'un SI o d'un NO a un Acord d'associació. Depèn de molt més. I per entendre aquest molt més, cal

ser una persona d'Estat, escoltar a un equip de professionals de primer nivell i treballar a dues generacions vista, alhora que donar solucions als problemes de l'avui. .

9 d'octubre del 2024

L'Acord d'associació cedeix a la UE el poder sobre el tabac

L'Acord d'associació cedeix a la UE el poder de decisió sobre molts aspectes. En aquest article revisem què diu l'Acord d'associació amb relació a qui decidirà sobre el tabac.

Ens centrarem en qui decidirà sobre quines poden ser les ajudes als productors de tabac i qui decidirà sobre les quantitats i preus del tabac fabricat a Andorra.

1- Qui decidirà sobre les ajudes als productors de tabac

L'article 10 del Protocol d'Andorra de l'Acord d'associació estableix un període transitori de 30 anys. Aquesta normativa de transició durant 30 anys es limita a la progressiva reducció de tributs duaners. L'Acord no contempla un període transitori clar sobre les

ajudes que, de manera directa o indirecta, puguin rebre els productors.

En canvi, l'Acord sí que obliga Andorra a integrar com normativa interior la major part del cabal comunitari. En aquest sentit, la Política Agrària Comunitària (PAC) és molt clara des de la seva reforma del 2003: estan prohibides les ajudes a la producció. Es pot discutir molt sobre fins a quin punt la normativa comunitària obliga a Andorra, però del que no hi ha cap dubte és que dins del mercat únic europeu sols es permeten les ajudes a les explotacions a les finques productores de béns agrícoles. No es permeten ajudes a la producció, ajudes en forma d'una quantitat de diners per quilo pro-

duït.

Es pot discutir molt sobre com interpretar les directives europees per al cas de les ajudes del tabac a Andorra, però la UE s'ha blindat sobre aquesta qüestió. La UE no es pot permetre que cada país participant en el mercat únic tingui una interpretació diferent. Per això, l'Acord d'associació blinda a la UE i estableix que Andorra ha de fer una important cessió del poder judicial: l'Acord d'Associació conté una delegació a les institucions europees del poder judicial sobre d'ajudes. Efectivament, l'Acord estableix clarament que serà la Comissió Europea qui farà complir les normes de competència dins del mercat únic ampliat (el qual inclouria el territo-

ri d'Andorra) de forma que, si Andorra manté unes ajudes a la producció del tabac i la Comissió considera que són contràries a les normes europees, la Comissió pot iniciar directament un procediment d'infracció davant el TJUE. Serà el TJUE qui tindrà el poder de decisió directament sobre les ajudes al tabac a Andorra.

Per tant, l'Acord d'associació estableix que seria el TJUE qui decidiria directament si les ajudes a la producció del tabac es poden mantenir o no. Seria molt difícil que el TJUE permetés l'actual sistema d'ajudes basades en unes quantitats per quilo produït. Una ajuda que qualifica d'ajuda a la producció i que estan prohibides dins del mercat únic des del 2003.

2- Qui decidirà sobre els preus i les produccions dels fabricants

L'article 11 del Protocol d'Andorra de l'Acord d'associació obliga Andorra a aportar periòdicament a la UE una àmplia base de dades. Ha de contenir tota la informació sobre el tabac: la proporció dels impostos del tabac en el total de tributs, la contribució del tabac en el sector agrícola, el diferencial de preus amb els veïns, el detall de quantitats importades, fabricades, exportades, venudes en el mercat interior i un llarg etcètera que permet a la UE tenir una imatge molt precisa de l'evolució del tabac a Andorra.

L'Acord d'associació conté

Dins del mercat únic europeu, sols es permeten les ajudes a les explotacions a les finques productores de béns agrícoles

una declaració d'Andorra sobre el sector del tabac. Andorra agafa un compromís molt fort sobre la prevenció del frau i contraban de tabac i sobre limitar el diferencial de preus amb els països veïns i el control de les quantitats importades i fabricades a Andorra.

Es pot discutir molt sobre com interpretar els compromisos d'Andorra davant la UE sobre el tabac. Per evitar discussions, la UE s'ha blindat i la UE ha imposat dins del text

de l'Acord d'associació un mecanisme que li permet tenir el control, de fet, sobre totes les qüestions relatives al tabac. L'Article 12.2 del Protocol d'Andorra de l'Acord d'associació estableix que «La UE pot adoptar unilateralment les mesures de salvaguarda adequades [...] quan consideri que hi ha hagut una evolució desfavorable en la prevenció i la lluita contra el frau i el contraban a Andorra; o un augment advers de la producció, importacions, comercialitza-

ció o exportacions de tabac en brut i productes de tabac; o un augment dels diferencials de preus dels productes del tabac (inclosos els impostos) entre Andorra i els Estats membres de la UE, especialment en relació amb l'Estat membre veí amb el preu més baix».

De forma que la UE pot, unilateralment, posar les mesures de salvaguarda per controlar tots els aspectes del mercat del tabac d'Andorra.

En conclusió, l'Acord d'associació atorgaria a la UE plens poders per decidir sobre quines ajudes es podrien atorgar, o no, als productors de tabac d'Andorra i atorgaria a la UE plens poders per decidir i controlar totes les magnituds del mercat del tabac a Andorra.

16 d'octubre del 2024

L'Acord d'associació soluciona el problema de la banca? SÍ o NO?

Introducció

Per a la banca andorrana, l'Acord d'associació seria una barrera per accedir a mecanismes de liquiditat i per accedir a mecanismes de garantia de corresponsalies. L'Acord d'associació no seria un requisit previ per accedir a mecanismes de liquiditat. La UE ha deixat molt clar que el requisit que ha de complir Andorra per accedir a mecanismes de liquiditat seria, en primer lloc, una supervisió homologada/delegada que és molt més difícil d'assolir amb l'Acord d'associació que sense. Simplement perquè supervisar un banc amb llibertat de circulació de serveis financers és molt més complicat que supervisar un banc local.

Quin és el problema de la banca?

El nostre sistema financer ha expressat repetidament la se-

va necessitat d'aconseguir mecanismes de protecció per als clients de la banca, en casos de tensions d'algun banc.

Fa molts anys que la banca andorrana necessita que el Govern solucioni els problemes que impedeixen assolir tres objectius:

- Un mecanisme que garanteixi que en cas de problemes d'un dels bancs andorrans, no perillin les línies de corresponsalies internacionals de la resta de bancs.

- Un mecanisme que aporti liquiditat a un banc en una situació d'emergència, en la que aquest banc puntualment té problemes de liquiditat.

- Un mecanisme d'accés a un prestador de darrera instància.

L'Acord d'Associació, soluciona el problema de la banca?

En primer lloc, hem de des-

tacar que l'Acord d'associació no conté cap mecanisme que permeti assolir cap d'aquests tres objectius que la banca desitja i necessita.

El propi Govern reconeix - per escrit - (pàgina 11 del dossier explicatiu de l'Acord d'associació)- que «[...] l'Acord d'associació no inclou l'accés a mecanismes ordinaris de liquiditat ni a un prestador de darrera instància».

La supervisió és el problema

El principal problema que impedeix aconseguir els tres objectius de la banca és la percepció de les autoritats europees que Andorra genera un risc de contagi per un motiu essencial: la manca de credibilitat del nostre sistema de supervisió financera.

Fa anys que el Govern és co-neixedor de la posició de les autoritats financeres europe-

es que han expressat per activa i per passiva que sense un sistema de supervisió homologat, Andorra no pot accedir a cap dels tres objectius de la banca. Pel mateix motiu, Andorra tampoc pot accedir a l'objectiu polític del Govern d'una lliure circulació de serveis financers - que era un dels grans objectius de l'Acord d'associació -.

Sense anar més lluny, el Consell de la Unió Europea va publicar el 16 de febrer del 2021 un document de treball que inclou el 'non-paper' que defineixen negre sobre blanc les condicions de la UE per incloure els serveis financers en l'Acord d'associació entre la UE i Andorra. Destaquem dues condicions d'aquest document essencial: (1) Que Andorra reconegui el poder d'intervenció de les Autoritats Europees de Su-

Passa a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

pervisió, i (2) que Andorra estableixi un sòlid marc de treball de supervisió del sistema financer, per assolir una supervisió igual a l'aplicada dins del mercat únic. Tenint en compte aquestes condicions, la UE considera - per escrit - que atesa la mida d'Andorra, un prerrequisit bàsic per incloure els serveis financers dins de l'Acord d'associació seria que Andorra establís acords de cooperació amb les autoritats de supervisió de França o Espanya, seguint l'actual model de cooperació existent entre Mònaco i les autoritats de supervisió franceses.

Però, ja des de la reunió del 23 de febrer del 2021 de la Comissió i dels experts financers dels estats membres, es va constatar que França no vol assumir la responsabilitat de fer la supervisió directa dels establiments financers de Mònaco (ni d'Andorra) si s'obria l'accés directe d'aquests establiments al mercat únic europeu. Esdevenia massa complicat. Espanya també va compartir la posició de França i va expressar, particularment, les seves reserves sobre acords de cooperació amb Andorra per supervisar el sistema financer.

Resultat de les actuacions del Govern en matèria de supervisió

Des del claríssim missatge del 2021 relatiu al prerrequisit que Andorra assolís una supervisió homologada/delegada - com l'exigida dins del mercat únic - el Govern no ha aconseguit cap acord de cooperació en matèria de supervisió, no ha reformat de dalt a baix el nostre model de supervisió ni ha establert cap acord estratègic amb les Autoritats europees de supervisió. Andorra no es podia sorprendre quan, el 22 de juny del 2023, Brussel·les va re-

bre un duríssim document signat pel president de l'Autoritat Bancària Europea juntament amb el president de l'Autoritat Europea d'Assegurances i Pensions de Jubilació i el president de l'Autoritat Europea de Valors i Mercats. En aquest escrit, els tres presidents que conformen el Sistema d'Autoritats Europees de Supervisió (SESF) van advertir a Brussel·les dels riscos de signar un Acord d'associació amb petits estats que no tindrien una supervisió homologada.

S'ha dit que aquesta carta anava adreçada a Mònaco, però no seria cert, atès que: (1) Andorra ja va ser advertida el 2021 de la feina que havia de fer en matèria de supervisió i no l'ha feta, i (2) que aquesta

L'actual text de l'Acord d'associació no permetria la lliure circulació de serveis financers entre Andorra i la Unió Europea

carta del SESF va ser anterior a la suspensió de les negociacions per part de Mònaco i que després de la dita suspensió de negociacions entre Mònaco i la UE, el SESF no ha modificat la seva posició.

Posició del banc central d'Espanya i del de França

El 2021, tots dos bancs centrals van expressar les seves reserves a responsabilitzar-se de la supervisió directa dels establiments financers andorrans si passaven a tenir accés al mercat únic europeu. Una cosa és supervisar un banc local de Mònaco o d'Andorra i una altra qüestió molt més complexa i arriscada seria supervisar un d'aquests bancs amb activitats lliures dins d'Europa. La contundència de la carta del SESF del 22 de juny del 2023 fa impossible que els bancs centrals

de França i d'Espanya modifiquin la seva posició expressada el 2021.

L'Acord d'associació seria una barrera o seria un requisit - indispensable - per establir acords bilaterals amb França o Espanya per accedir a mecanismes de liquiditat o prestadors de darrera instància?

El Govern afirma (pàgina 11 del dossier explicatiu de l'Acord d'associació) que l'Acord d'associació seria «un acord indispensable per poder negociar l'accés a mecanismes de liquiditat o a un prestador de darrera instància per a altres vies bilaterals».

Però documents de la UE - com els que hem comentat - exposarien que l'Acord d'asso-

ce des établissements monegasques en cas d'ouverture de l'accès a l'ensemble du marché intérieur». És a dir, que França manté uns acords de supervisió amb Mònaco, però no pensa fer una supervisió dels bancs monegascs si s'obren al mercat únic europeu. És evident que la supervisió d'un banc local és molt més senzilla que la supervisió d'un banc amb llibertat de prestació de serveis a tot el mercat interior. Aquesta posició és aplicable a Andorra. Andorra no hauria de tenir cap problema per aconseguir un acord amb Espanya o França de supervisió sense Acord d'associació, però tot es complica quan s'afegeix l'Acord d'associació i s'aspira a una lliure circulació de serveis financers des d'Andorra.

Conclusió

Per accedir al mercat únic europeu la nostra banca no necessita complicar les coses, pot fer-ho - i ho fa - mitjançant filials. De fet, l'actual text de l'Acord d'associació no permetria la lliure circulació de serveis financers entre Andorra i la UE i la SESF s'hi ha oposat frontalment. El que la banca andorranesa necessita com requisit previ - per establir acords bilaterals de garantia de corresponsalies i accés a liquiditat - seria una supervisió homologada. Sense Acord d'associació, Andorra podria aconseguir un model de cooperació en supervisió similar a l'existent entre França i Mònaco. Una cooperació en supervisió sense Acord d'associació que, si estigués ben feta, seria el veritable requisit previ per obrir mecanisme de garantia de corresponsalies i mecanismes d'accés a liquiditat. I això és el que la nostra banca necessita. En aquest sentit, l'Acord d'associació esdevindria, en veritat, una barrera per solucionar el problema de la banca. .

ciació, tècnicament, seria una barrera per establir acords bilaterals d'accés a mecanismes de liquiditat i de garantia de corresponsalies, pels motius següents:

- Europa ha deixat molt clar - tal com es deriva del document del 16 de febrer del 2021 del Consell de la Unió Europea i en altres - que el problema d'Andorra és la manca d'una supervisió homologada. Amb una supervisió homologada, Andorra podria establir acords per blindar les línies de corresponsals i per obrir mecanismes de liquiditat amb bancs centrals, fins i tot amb el BCE.

- França manté un acord de supervisió financera amb Mònaco, però França va ser clara - ja el 23 de febrer del 2021 - . Literalment va dir: «France a expliqué ses réserves sur une supervision directe par la Fran-